De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 55. KAAPSTAD, DONDERDAG, 26 NOVEMBER, 1885. NO. 4,661.

60 Extra Vette Zware Slagtossen
12 do. do. do. Koeijen.

Op Dingsdag, 1 Dec. aanst.,

ZULLEN bovengemelde Slagtossen en Koeijen, die in eene zeer uitmuntende conditie zijn, PUBLIEK WORDEN VERKOCHT te KLAPMUTS STATIE. Zij zijn de aandacht van Koopers overwaard, en zullen zeker present zijn.

A. J. BOSMAN.

Stellenbosch, 21 Nov. 1885.

P. J. BOSMAN, P. W. zn., Afslager.

WELLINGTON.

LAATSTE KANS.

60 Eerste Klasse gedresseerde Ezels, allen in uitmuntende conditie.
5 Spinnen Tuigen, Zwingels, enz., enz.
9 Teerzeilen.

OP DONDERDAG, 3 DEC.,

instede van 1 dezer, zooals vroeger geadverteerd,

's Morgens ten 10 ure precies,

ZULLEN bovengemelde publiek worden verkocht uit de Marktkraal. Aanbeveling is onnoodig, want allen die Ezels of Tuigen noodig hebben en den naam onder deze Advertentie zien, zullen zeker present zijn op den dag der verkooping.

J. H. BUXMANN.

Wellington, 18 Nov. 1885.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

£10 BELOONING.

OP een SPECIALE VERGADERING van Krediteuren in den Insolventen Boedel van *Gijsbert Christiaan Keet*, op MAANDAG, 23 dezer, werd besloten bovengemelde Belooning uit te loven aan dengene die zoodanige informatie geeft als leiden zal tot de inhechtenisneming van gezegden *Gijsbert Christiaan Keet*.

GEO. H. LEWIS,
Eenig Curator.

Standard Bank Gebouwen,
Kaapstad, 24 November 1885.

In den Insolventen Boedel van FREDERICK GEORGE ODENDAL, van Fraserburg Weg.

DE Ondergeteekenden aangesteld zijnde tot Gezamenlijke Curatoren in bovengemelden Boedel, berigten mits dezen aan Debiteuren, dat alle Rekeningen zonder verzuim moeten betaald worden aan den Heer P. W. B. WILLMOT, op de plek, om Geregtelijke Stappen te voorkomen.

G. W. STEIJTLER,
P. G. H. WILLMOT,
Ges. Curatoren.

HET heeft den Heere behaagd tot sich te nemen, op den 21sten November 1885, ons gelief Zoontje, STEPHANUS, in den ouderdom van 9 maanden en 20 dagen.

W. S. HUGO.
A. F. HUGO.

Dal Josaphat.

AAN FAMILIE EN VRIENDEN zij het bekend gemaakt, dat het den Heer behaagd heeft heden avond ter ruste te nemen, onzen teeder beminden Oom, PETRUS RULOF LOUW, na een ziekbed van zes weken, in den ouderdom van 65 jaren.

Zijne laatste woorden waren: "Kom Heere Jesus; ja kom haastelijk." (Openb. 12: 20).

JACOBUS PETRUS HAMMAN.
GERTRUIDA W. HAMMAN.

Wellington, 9 Nov. 1885.

DOODBERIGT.

ZACHT in den Heer ontslapen, op Zondag, den 8sten November 1885, mijn teeder geliefde Echtgenoot, COENRAAD JACOBUS HENDRIK GROENEWALD, in den ouderdom van 43 jaren en 11 maanden. Hoe zwaar dit verlies mij ook moge zijn, nogtans zal ik zwijgen, want de Heer heeft het gedaan.

Ik betuig hiermede mijnen hartelijken dank aan de vele Vrienden die mij zoo getrouw hebben bijgestaan.

A. M. D. GROENEWALD,
Geboren BOTES.

Krabbefontein, district Caledon,
20sten November 1885.

OVERLEDEN,—Te Mouille Punt, op 24 dezer, Mejufvrouw ANNA ELIZABETH COENRADINA GIE, in haar 82ste jaar; diep betreurd.

Bloedverwanten en Vrienden worden vriendelijk uitgenoodigd ter bijwoning harer begrafenis, van haar gewesene woning, op HEDEN (DONDERDAG) MORGEN, te 9 ure.

Geen Speciale Uitnoodigingen.

RHEUMATICURO

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel tegen Jicht, Rheumatiek en Rheumatische Jicht, dat nooit feilt, en ook een zeker geneesmiddel is tegen Rheumatische, Koorts, Rheumatische Hoofdpijn, Heup- en Lendenjicht en Zinkings.

Het volgende Getuigschrift is uit honderden andere uitgezocht:—

Kaapstad, 21 Julij 1884.

WAARDE HEER,

Ik gevoel mij gedrongen als een saak van plig en dankbaarheid, om u te verwittigen van de groote baat die ik ondervonden heb bij het gebruik van uw Rheumaticuro, dat wesenlijk wonderbar Medicijn!!! Voor meer dan vijf-en-twintig jaren had ik bijna gedurig aan Rheumatiek en Rheumatische Jicht geleden. Omtrent een jaar geleden had ik een buitengewoon ergen aanval. Ik kon staan noch loopen, mijn beenen geleken meer op kussens dan iets anders, en ik leed vreeselijke pijn. Gelukkig kreeg ik een bottel Rheumaticuro, en de eerste dosis verdreven de pijn langzamerhand u nam de zwelling zoo zeer af dat ik den volgenden dag mijn schoenen aan kon doen. Ik gebruikte twee bottels, die mij geheel deden herstellen, en sedert heeft de vijand mij met rust gelaten. Ik beveel het al mijn bekenden aan en in ieder geval heeft het genezing bewerkt. Ik acht het een middel dat de geheele Kolonie door goed bekend behoort te zijn. Ik weet van geen enkel geval waarin het niet geholpen heeft.

De HWE, ens.,
C. A. PENTZ.

Den Heer J. JONES, Chemist, Kaapstad

Port Elizabeth, E. J. Lennon & Co., F. E. Constance; Oost Londen, ens., E. J. Lennon & Co.; Kimberley, A. Davison; Potchefstroom, Reid & Co.; Jagersfontein, Van der Pool, ens., ens., en de meeste Apothekers en Winkeliers in Zuid Afrika. Agenten in 't groot en klein; of direkt per post, franko, tegen 3s. 6d. per bottel, kontant met order, van den eenigen Eigenaar, JAMES JONES, 46, Langestraat, Kaapstad.—PRIJZEN IN 'T GROOT OP AANVRAAG.

Gouvernementsberigt.—No. 1053, 1885.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanderijen en Publieke Werken, Kaap de Goede Hoop, 16 November 1885.

AAN GENEESKUNDIGEN.

DAAR het employeren van Bandieten aan het werk om den weg door Meiringspoort, in de Afdeelingen Oudtshoorn en Prins Albert te herstellen, de diensten van een Geneeskundig Beambte noodig gemaakt heeft,—Geschiedt mits deze kennisgeving dat Tenders zullen worden ingewacht, ten dezen Kantore, tot op Zaturdag, 5 December aanstaande, van behoorlijk gekwalificeerde geneeskundigen die bereid zijn de geneeskundige zorg op zich te nemen voor de Bandieten en andere personen reeds geëmployeerd of te worden geëmployeerd in verband met gemeld werk. Het totale getal zal omtrent 250 zijn.

De geregelde pligt zal zijn een bezoek per week, maar speciale visites zullen moeten worden afgelegd wanneer de omstandigheden zulks vereischen; Medicijnen kosteloos te worden geleverd.

De geriefelijkste grondslag voor een Tender zal zijn de prijs per visite; maar het zal optioneel zijn voor de Tenderende personen om een vaste toelaag te noemen voor de geregelde bezoeken en een speciale toekenning voor de extra visites.

H. H. McNAUGHTON,
Assistent Commissaris.

COMMERCIELE ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ, (BEPERKT).

ZEE-Assurantiën naar alle deelen der Wereld, met inbegrip van Passagiers-Bagage Levende Have, Vracht, Lading en Komp.

BRAND-Assurantiën van iedere soort in de Kolonie, Vrijstaat, Transvaal en Natal.

DOORVOER Assurantiën op Handelswaren, Diamanten, Vederen en Munt per Post, Spoorweg of Weg.

ONGELUK-Assurantiën tegen verlies van Leven of Ledematen,—£1,000 bij overlijden door Ongelukken voor £1 15s. Geen extra premie voor Vermakelijkheden buitenshuis. Wekelijksche vergoeding voor Onbekwaamheid tot Werken.

Spoorweg-Assurantiekaartjes aan al de voornaamste Spoorwegstations. Prompte en Liberale Betaling.

A. W. BROOKE SMITH, Secretaris.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoomboten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Dingsdag, via **Madeira** en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Decemb. 9.—"HAWARDEN CASTLE," Kapt. P. M. WEBSTER, via Lissabon, te 4 n.m.
Decemb. 23.—"GRANTULLY CASTLE," Kapt. C. H. YOUNG, via St. Helena, Ascension en Madeira, te 4 n.m.
Januarij 6.—"DRUMMOND CASTLE," Kapt. J. D. JEFFRIES, R.N.R., via Lissabon, te 4 n.m.
Januarij 20.—"GARTH CASTLE," Kapt. R. DUNCAN, via St. Helena en Madeira, te 4 n.m.

ANDERSON & MURISON,
Agenten.

'IN 'T SCHEMERUURTJE."

SPROOKJES,

DOOR

TITIA VAN DER TUUK.

Verkrijgbaar ten Kantore van de *Zuid Afrikaan*.

PRIJS 4s.

NB. Zie de beoordeeling in de *Zuid Afrikaan* van 19 Maart.

ALGEMEENE

BOEDEL & WEESKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

TE

GALVINIA,

VAN DE TE

Verwachten ERFENIS,

OP 8 JANUARIJ 1886.

In den Insolventen Boedel van FLORIS JACOBUS CORNELIS BRAND, van Fraserburg.

DE Curatoren in bovengemelden Boedel zullen op bovengemelden Datum te Galvinia laten verkoopen, al den Insolvents Regt, Aanspraak en Belang in het Testament van wijlen HAREND FREDERICK BURGH, en overblijvende Echtgenoote HESTER JOSINA BURGH, in de Plaats "Haarfontein," Afdeeling Fraserburg.

P. G. WEGE,
W. A. CURREY,
Gezamenlijke Curatoren.

Gebouw der Kamer,
76 Adderleystraat,
Kaapstad, 24 Nov. 1885.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

VASTE GOEDEREN,

AAN DE PAARL.

In den Boedel van wijlen MATTHEUS DANIEL CHRISTOFFEL HOMMEL.

DE Executeuren in opgemelde Boedel hebben vast besloten Publiek te Verkoopen,

OP DINGSDAG,

1 DECEMBER A.S.,

1. Het fraaije en suffisante dubbel verdieping Gebouw Onder IJzeren Dak gelegen op den hoek van de Hoofd- en Marktstraten, het centraalste gedeelte van het Dorp, bevattende twee ruime Woonhuizen, groot Winkelvertrek, Koetshuis, Bedienden-vertrekken ens.—Dit Eigendom kan bijzonder aanbevolen worden als een Bezigheidsstand.

2. Het verkieslijk Eigendom met daaropstaand Gebouw onder IJzeren Dak bevattende twee welingerigte Woonhuizen en voorzien van een fraai stuk Tuingrond, gelegen in den soogenaamden "Oude Tuin."

Bonus zal gegeven worden.

J. S. MARAIS, Dzn.,
Voor zelf en mede-Executeuren.

Paarl, 26 Nov. 1885.

J. S. MARAIS & Co., AFSLAGERS.

C. RITTER,

15 ST. GEORGESTRAAT,

HEEFT ontvangen, als gewoonlijk, voor het Seizoen, een Groot Assortiment **Speelgoed, Kersboom-Ornamenten, Fancy Artikelen, Kaartjes, ens.**, die hij tegen Goedkoopste Prijzen te Koop aanbiedt.

GOUVERNEMENTSBERIGT,—No. 1031, 1885.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanderijen en Publieke Werken, Kaapstad,

25 November 1885.

TENDERS worden gevraagd voor den KOOP van de STOOMSLOEP "LIZZIE," zoolang het Eigendom van de Stoombootmaatschappij "Union," zooals zij nu ligt in de Buffalorivier te Oost Londen.

Volle bijzonderheden betreffende den toestand van het vaartuig en alle andere informatie noodig voor Kooplustigen, met het oog op reparatie van de Sloep kunnen verkregen worden op aansoek bij den Havenmeester, te Oost Londen.

Tenders moeten zoo gezonden worden dat zij niet later ten dezen Kantore arriveeren dan 12 uur 's middags, op MAANDAG, 7 DECEMBER.

H. H. McNAUGHTON,
Assistent-Commissaris.

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira**, om den anderen **Woensdag**, te 4 uur n.m., te **St. Helena en Ascension** als onder aangeleggende.

VOOR ENGELAND.

TROJAN," Kapt. LARSEN, 2 December, via Madeira.
"SPARTAN," Kapt. WAIT, 16 Dec., via St Helena en Madeira.
"ATHANIAN," Kapt. WARLEIGH, 30 Dec., via Madeira.
"GERMAN," Kapt. JONES, 13 Jan., via St. Helena, Ascension en Madeira.
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 27 Jan., via Madeira.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich ten Kantore der Maatschappij, Adderleyst. THOS E. FULLER, Algemeen Bestierder voor Zuid Afrika.

BENOODIGD,—Een Betrekking als ONDERWIJZER op eene Plaats, door een Jonkman pas van Engeland gearriveerd tot wille zijner gemoedheid. Een degelijke Engelsche opvoeding gewaarborgd. Groote ondervinding en aanbevelingen. Adres: K. L. M. Kantoor van dit Blad.

ZUID AFRIK. ASSOCIATIE.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen,

In den Insolventen Boedel van JAN JACOBUS STEPHANUS DE VILLIERS, Jr.

DE Ondergeteekenden, in hunne hoedanigheid als Curatoren in bovengemelden Boedel, zullen publiek laten verkoopen,

OP VRIJDAG, 4 DEC. AANST.,

I. De welbekende en Vruchtbare Plaats, genaamd "Rust en Vrede," gelegen in de environs van Stellenbosch, op de Helshoogte, zoowat een uur rijdens van de Stad en Statie Stellenbosch. De Plaats is groot circa 203 Morgen Gronds, heeft een ruim en net Woonhuis en Kelder, onder Gegalvaniseerd IJzeren Dak, Stallen en andere Buitengebouwen, allen in eene zeer goede orde; is beplant met circa 130,000 Wijngaardstokken, meest allen jong, waarvan het grootste gedeelte nu eerst in dragt zal komen; eene groote verscheidenheid van Vrucht- en andere Boomen, is goed voorzien van Water, het geheele jaar door, en heeft nog ruim Grond om de Plantages te vergrooten.

II. LOSSE GOEDEREN, bestaande uit Vaatwerk, zooals Stukvaten, Kuipen, Leggers, Pijpen, Brandewijnketels, Keldergereedschap, ens., enz, Karren en Wagens, 1 paar Ezels en Melkkoeijen. Verder het gewone assortiment Huismeubelen, zooals, Kasten, Ledikanten, Tafels, Stoelen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz., enz., en wat er meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Verkooping te beginnen ten 10 ure v.m.

BONUS.

WM. F. STAMPER,
P. J. BOSMAN, P.W. zn.
Gez. Curatoren.

Kaapstad, 23 Nov. 1885.

DE WESTELIJKE PROVINCIE

Administratie- en Trustmaatschappij (Beperkt).

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

ALLERKOSTBAARST VASTGOED,

GELEGEN IN DE

AFDEELING VICTORIA WEST.

In den Insolventen Boedel van JOHANNES ANDRIES VAN DER MERWE.

DE Ondergeteekenden, in hunne hoedanigheid van Gezamenlijke Curatoren in bovengemelden Boedel, zullen te koop doen aanbieden, per Publieke Veiling, te **JAGTSCHERM," in de Afdeeling Victoria West,**

Op Woensdag, 23 December,

TE 9 URE V.M.,

De Kostbare Plaatsen **JAGTSCHERM** en **KAREEPUT**, gelegen als boven, groot omtrent 15,707 en 2,033 Morgen respectievelijk. Deze Eigendommen grenzen aan de Plaatsen "Holpan," "Zoutaar," "Rietput," "Biesjespont," en het resterende gedeelte van de Plaats "Kareeput," en hun ligging in dat gedeelte van het land is op zichzelf een bewijs van van hun waarde. De Plaatsen liggen omtrent Vijftig Mijlen van Prieska, en Achtien Mijlen van Britstown, nabij het Spoorwegstation De Aar, en kunnen dus gereedelijk een Markt vinden voor hare Produkten. De Plaats "Jagtscherm" is een Schaapplaats, met uitmuntend Veld en een overvloedigen voorraad Water voor Levende Have, hebbende de vorige Eigenaar omtrent £500 uitgegeven voor het openen van een Fontein, die nu een standhoudenden voorraad loopend Water oplevert, voor Besproeijing. Op deze Plaatsen is een aantal Wilde Struisvogels, die altijd daar blijven, en waarvan de vorige Eigenaars een groot inkomen erlangden. De Insolvent verzekerde zich onlangs van een Broedsel van Veertien Kuikens. De Gebouwen bestaan uit een Hecht-gebouwd Steenen Huis, Stal, Wagenhuis, Buitengebouwen, Kralen en Schapendip; en er is omtrent een Vierkante Mijl Gronds ingesloten met IJzerdraad.

HET LOSGOED, ENZ.,

Bestaande uit Huisraad, Boerderijgereedschap, Zes Mudden Koorn, Veertig Jonge Struisvogels in zeer gezonde conditie, en een groote hooveelheid Geelhout Planken.

Bonus zal aangeboden worden bij de Verkooping van het Vastgoed.

J. J. D. BUYSKES,
J. G. AURET,
Provisionele Curatoren.

Kaapstad, 23 November 1885.

J. B. AURET & ZOON, AFSLAGERS.

BLAAUW BOON RIO KOFFIJ.

VAN DER BIJL & Co.,

35 ST. GEORGESSTRAAT,

LANDEN NU EX "BRIZO" van RIO DE JANEIRO,

2,500 ZAKKEN BLAAUW BOON RIO KOFFIJ,

Die zij Tegen Lagen Prijs te Koop aanbieden gedurende de Ontscheping.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN EEN DER

Kostbaarste Plaatsen,

VAATWERK, WIJN, LEVENDE HAVE, ENZ.,

TE EERSTE RIVIER,

In het District van STELLENBOSCH.

DE Ondergeteekenden, in hunne betrekking als Executeuren in den Boedel van wijlen den heer JACOBUS MIJBURGH, zullen publiek doen verkoopen,

Op Woensdag, 9 December aanst.,

De Welbekende en zeer Vruchtbare Plaats genaamd "KLEIN WELMOED," gelegen te Eerste Rivier, in de onmiddelijke nabijheid van den Spoorweg, en omtrent 10 minuten van de Spoorweg Staties Lyndoch en Eerste Rivier, met de Gebouwen daarop staande, allen onder IJzeren Dak, en in den besten staat van reparatie, zijnde onlangs geheel herbouwd; bestaande uit een Groot en Suffisant WOONHUIS, ruimen Kelder, Stallen, Wagenhuizen en groote Bedienden Vertrekken.

De Plaats is beplant met circa 136,000 Wijngaardstokken, Jong en thans in Vollen Dragt, gelijkstaande met de beste in het District; alle soorten van Vruchtboomen, en Prachtige Eikenbosschen; is volop voorzien van loopend Water, en heeft Groote en Uitgestrekte Zaailanden en Veeweide, terwijl er nog Prachtige Grond is voor het aanplanten van een Wijngaard, even zoo Groot als de bestaande.

Het gebeurt maar zeer zelden, dat zulk eene Plaats, die zoo goed in orde, en winstgevend is, in de Markt komt.

LOSSE GOEDEREN.

VAATWERK:—14 Stukvaten, 12 Kuipen, 3 Achtien-Halfaam Vaten, 5 Leggers, 10 Pijpen, 10 Okshoofden, 9 Kleine Vaten, 1 Trap- en Onderbalie, 5 Druiven-Balies, 1 Nieuwe Wijnpomp met Slang, Vlootjes, Trechters, Emmers, Manden, 2 Brandewijnketels.

Alsook 112 Leggers Wijn en 4½ Leggers Brandewijn (indien niet te voren uit de Hand Verkocht).

BOERDERIJ-GEREEDSCHAP:—2 Wagens, 1 Schotsche Kar, 3 Kapkarren, 1 Open do., 4 Ploegen, 1 Egge, 1 Wijngaard Ploeg en 1 Wijngaard Schoffel, 1 Span Ezel-Tuigen, 2 Paar Kar-Tuigen, 1 Span Jukken, Graven, Pikken, Schoffels en Vorken, 2 Zadels en Toomen en 1 Winmachine.

LEVENDE HAVE:—1 Paar Schimmel Karpaarden (Hengsten) 1 Opregtgeteelde Jonge Hengst uit "Vergilius," 3 Rij- en Trekpaarden (Ruins), 7 Merries met en zonder Veulens, 14 goedgedresseerde Paarden, 56 Beesten (waaronder 1 Span Ossen geschikt voor den Slagter), alsook Koeijen en Vaarsen, 164 Schapen en Bokken, Varkens, Ganzen, Eenden en Hoenders en 5 Struisvogels.

HUISRAAD:—1 Ronde Tafel, 1 Sofa, Wasch-, Kleed-, Aanzet- en andere Tafels, Kleederkasten, Stoelen, Ledikanten en Vederen Bedden.

EINDELIJK:

1 *Koorn Mijt*, 1 *Haver Mijt*, 1 *Garst Mijt* en 5 *Aandeelen in de Stellenbosch Districts Bank.*

RUIM BONUS ZAL GEGEVEN WORDEN.

De Verkooping begint ten 10 Ure precies.

N. MIJBURGH,
P. A. MIJBURGH,
Executeuren.

10 November 1885.

DE VILLIERS, FAURE & Co., AFSLAGERS.

MEUBELEN MEUBELEN MEUBELEN

DE GROOTSTE VOORRAAD IN ZUID AFRIKA,

SUPERIEUR KOLONIAAL GEMAAKTE.

De beste waarde voor het geld in de Kolonie.

D. ISAACS & Co.

VOORKAMER SETS—Elegantie en Sterkte Vereenigd.

D. ISAACS & Co.

EETKAMER SETS—Massief en Substantieel.

D. ISAACS & Co.

SLAAPKAMER SETS—Van verschillende Houtsoorten en Patronen.

D. ISAACS & Co.

LEDEKANTEN—Onvergelijkelijk in qualiteit en Prijs.

D. ISAACS & Co.

TAPIJTEN—Axminster, Brusselsche, Tapijtwerk, Kidderminster, enz., de laatste Modes en Kleuren.

D. ISAACS & Co.

OVERTREKSELS VOOR MEUBELEN—Zijden, met figuren, Tapijtwerk, Cretonnes, Repps, Pluis, enz., de Nieuwste Patronen.

D. ISAACS & Co.

Het Goedkoopste Handelshuis voor Meubilair, IJzerwerk, Porcelein Goed, Aardewerk, Glaswerk, Messenwaren, Fleetwaren en alle andere Huishoudelijke Benoodigdheden.

D. ISAACS & Co.

Alle Artikelen zijn in duidelijke Cijfers gemerkt, tegen Netto Prijzen, voor Contant.

VERTOONKAMERS:

86, 88, 90 en 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Geïllustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag postvrij toegezonden.

VERKOOPINGEN.

Dec. 2.—Paarl, Koeijen, Vaarsen en Bullen, van J. J. F. le Roux, Jacs. zn.,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.
„ 4.—Rust en Vrede, nabij Stellenbosch, Vaste en Losse Goederen, in den insolv. boedel van J. J. S. de Villiers, jr.
„ 8.—Koopmansbours, Kaapstad, Vastgoed, in den insolventen boedel van P. F. Theron,—H. Jones & Co., Afslagers.
„ 9.—Stellenbosch, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen den heer W. Copenhagen, Sr.,—A. Korsten, Afslager.
„ 9.—Eerste Rivier, dist. Stellenbosch, Vastgoed, Vastwerk, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen den heer J. Myburgh.
„ 23.—Jagtscherm, afd. Victoria West, Vast- en Losse Goederen, Struisvogels, enz., in den insolv. boedel van J. A. van der Merwe,—J. B. Auret & Zoon, Afslagers.

MARKTPRIJZEN.

Van 24 en 25 November, 1885.

	£	s.	d.	£	s.	d.
Abrikozen, per 100 ...	0	0	9	— 0	1	8
Boonen, droogo, per mud	0	4	6	— 0	5	6
Beet, per bos ...	0	0	1	— 0	0	1
Boter, per lb.	0	1	1½	— 0	1	6
Eenden, per stuk	0	2	4	— 0	2	6
Kijsen, per 100	0	8	6	— 0	11	0
Hoenders, per stuk	0	1	9	— 0	2	4
Kool, per stuk	0	0	1	— 0	0	2
Vijgen, per 100	0	1	6	— 0	1	6
Dingsdag, 24 Nov.—16 Wagens en 23 Karren.						
Woensdag, 24 Nov.—27 Wagens en 28 Karren.						

NIEUWE MARKT.

Van 24 en 25 November, 1885.

Aardappelen, per mud ..	0	4	0	— 0	8	0
Abrikozen, per 100 ..	0	0	6	— 0	2	6
Asijn, per halfaam... ...	0	9	3	— 0	11	6
Boter, per lb.	0	1	1	— 0	1	11
Biltong, per stuk	0	0	6	— 0	4	2
Bonen, per bos	0	0	1	— 0	0	1½
Duiven, per stuk	0	0	6½	— 0	0	6½
Eenden, per stuk	0	2	0	— 0	2	3
Hoenders, per 100	0	6	6	— 0	9	6
Jansen, per stuk ...	0	3	0	— 0	3	3
Groene Uijen, per bs. ...	0	0	0½	— 0	0	0½
Hoenders, per stuk ...	0	1	6	— 0	2	3
Honig, per lb...	0	0	4½	— 0	0	5½
Kool per stuk ...	0	0	0½	— 0	0	1½
Kalkoenen, per stuk ..	0	4	6	— 0	10	9
Klappers, per stuk ..	0	0	2	— 0	0	2
Komkommers, per stuk...	0	0	0½	— 0	0	0½
Kersen per 100	0	1	2	— 0	1	4
Limoenen, per 100	0	12	6	— 0	13	9
Peren, per 100	0	1	0	— 0	1	7
Pruimen, per 100... ..	0	0	2½	— 0	1	6
Rozijnen, per lb. ..	0	0	2½	— 0	0	2½
Speenvarkens, per stuk...	0	4	0	— 0	7	9
Selderij, per bos.	0	0	1½	— 0	0	1½
Tabak, per lb.	0	0	4	— 0	0	4
Vijgen, per 100	0	8	4	— 0	12	6
Wilde Eenden, per stuk..	0	2	0	— 0	2	0
Witte Worteien, per bos.	0	0	1	— 0	0	1
Worteien, per bos	0	0	0½	— 0	0	0½
Zuurlimoenen, per 100 ...	0	3	1	— 0	4	2

LIJST VAN VERBANDEN.

November, 1885.

(1) HYPOTHEKEN.

16 Rensburg, v (A M F Burgers)	McNaughton, J..	Hope Town
16 Hanke (L Waters) Waters, P ..	Bouwgenootschap	Qpen'sTwn
16 Terblanc, D C	Huwelijks Overeenkomst E Harrison	Mosselbaai
16 Laubscher, J M	Maskew, W ..	Clanwillm
16 Hugo, J G ..	Hugo, H B ..	Paarl
16 Louw, J A ..	Zyl, H v	Victo West
16 Esterhuizen, J J H	Esterhuizen, E ..	Victo West
16 Lourens, D E H	Danvers, J.. ..	Bredasdorp
16 Painter, A E ..	Wilson, W.. ..	F Beaufort
16 Paxton, N ..	Sergeant, EerwW	Seymour
16 Gould, T W G	Bouwgenootschp.	Kaaps Afd
17 Fourie, A T C	Nel, C J	Somer Oost
17 Venter, P ..	Graham, J ..	Aliwal Nrd
17 Venter, P ..	Sauer & Ormond	Aliwal Nrd
17 Posthumus, J J	Graham, J ..	Aliwal Nrd
17 Venter, E M..	Graham, J ..	Aliwal Nrd
17 Keeton, W P..	E P Guard Co .	Bathurst
17 Keeton, B B..	E P Guard Co .	Bathurst
17 Olivier, J P H	Standard Bank..	Oudtshrn
17 Blignaut, J J G Fourie, S A ..	Norden, F... ..	Graaff-Rein
17 Olivier, C H..	Schult	Graaff-Rein
17 Niekerk, v (S E Gibbon)	Coltman, Boed J	Alexandria
17 Hatting, J J..	Philps, E E ..	Cradock
17 Plessis, C P du	Wessels, J.. ..	Mosselbai
17 Oerson, D ..	Rice, D	Oudtshrn
17 Greeff, J H ..	Pearson, D ..	Seymour
18 Cloete, firma D	Spence, J	Kaapstad
18 Burger, B J ..	Herholdt, A ..	Murraysbrg
18 Jaarsveld, R J v	Pietersen, A E..	George
18 Pienaar, B J ..	Marsh, W.. ..	Beaufort
18 Pienaar, Wed A E	Z A Associatie..	Beaufort
18 Ajuram,— ..	Heydenrych, B .	Kaapstad
18 Thies, J P F..	Aspeling, D ..	Kaapstad

(2) KUSTINGS.

16 Chowles, C ..	Coltman, J & H Boedel.. ..	Alexandria
17 Hoven, N C v d	Z A Associatie..	Prins Alb
18 Langschmidt, E L	Geerinkg, H ..	Caledon
18 Bovill, A R ..	Groom, R.. ..	Kokstad

(3) GENERALE.

17 Pickard, W H	Muller, J W ..	Oudtshrn
17 Blomerus, J J Z M	Hanau & Hofia .	Victo West
17 Hawkes, H E	Stoyle, W.. ..	Indutywa

(4) KONTRAKTEN.

16 Warren, J .. Allen, L ..	.. ..	K W Town
16 Cooper, F H .. Hodgkinson, C M	.. ..	Bathurst
17 Jolly, G K .. Stirton, H .	.. ..	Queen's Tw
18 Tiffany, W H Quilbecq, T A le	.. ..	Kaapstad
16 Brailsford, E A L .. .. Pasmore, M S	.. ..	Vict West Tarkastad

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVALS.

Nov 24—Orient, Swd bk (of Gefle), 367 tons, Capt S F Keuner, from Port Perie Sept 9, to this port. Cargo, wheat. Wm Berg, agent.

24—Brizo, 3-mstd sch (of Salcombe), 247 tons, Capt J Pepperell, from Rio Oct 28, to this port. Cargo, coffee. Van der Byl & Co. agents.

24—Maria, sch (of Cape Town), 109 tons, Capt C Lund, from Port Alfred Nov 18, to this port, in ballast. Poppe, Russouw & Co agents

24—Florence, CRMS (of London), 695 tons, Capt R Winder, from Natal Nov 18, East London 21, Algoa Bay 22, Mossel Bay 23, to this port. Cargo, general. Anderson & Murison, agents.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 26 NOVEMBER 1885.

DE ZAAK VAN MASSOUW.

TELEGRAMMEN uit Vrijburg hebben nooit den naam gehad van bijzonder betrouwbaar te zijn, en dat van Maandag avond bevat blijkbaar het een en ander wat men niet maar zoo voetstoots als waarheid mag aannemen. Als er gemeld wordt dat Massouw, een oorlog met zijn Transvaalsche gebieders in den zin hebbende, zijn vee ten getale van een losse honderdduizend stuks naar Secheli heeft gezonden, dan vragen wij natuurlijk langs welken weg. Is het door Transvaalsch gebied? Zoo ja, hoe komt het dan dat, terwijl het heet dat er door de boeren drie patrouilleerd wordt, niemand de verhuizing van zulke massa's vee opgemerkt en belet heeft? Is het door Stellaland en Montsioa's land? In dat geval zou men, verbeelden wij ons, van de saak toch wel iets vernomen hebben. Schwartz, heet het verder, is vermoord; Joubert, die nog zoo even een vredelievenden brief aan Massouw had geschreven, rukt met een vrij aanzienlijk kommando tegen Mamusa op. Of dit waarheid of een louter praatje is zoo als men ze in zulke toestanden gelurig verneemt, dat laat sich aan de Kaapstad natuurlijk niet uitmaken; maar stellig moet Joubert's togt, als het verhaal juist is, merkwaardig snel zijn geweest. Is Procureur Smith de ex-President van het Bestuur van Stellaland? Zoo neen, dan is hij voor ons een onbekende grootheid; zoo ja, dan is zijn berigt daarom merkwaardig omdat het een bewijs is dat bij thans reden siet om met de Transvaalsche Regering te sympathiseren. Dit is echter ook alles, schoon het zich niet laat ontkennen dat Kol. Carrington's reis naar Kimberley, die in deze omstandigheden zich het best laat verklaren uit de noodzakelijkheid voor hem om den Hoogen Commissaris te raadplegen, schijnt te toonen dat de zaken werkelijk slecht staan.

Toch is, in elk geval, het telegram in zoo ver van belang als het toestanden schildert waarvan iedereen vooruit kon berekenen dat zij, zoo al niet noodzakelijkerwijze dan toch waarschijnlijk in het leven zouden treden. Massouw was vrooger daarom de natuurlijke bondgenoot der Z. A. Republiek omdat hij in Mankoroane een vijand had die door Engeland begunstigd werd. Door Mankoroane aangevallen vraagt en krijgt hij hulp uit de Republiek, en het gevolg is de nederlaag van Mankoroane en de oprigting van den Stellalandschen Staat. Daarna volgen, eerst de Conventie van Londen, die zijn land Transvaalsch gebied maakt en Mankoroane onder Britsch Protectoraat stelt, en daarna de expeditie onder Sir Charles Warren. Was de overname van Bechuanaland door de Kaapkolonie, in het recos van de Parlementszitting van 1884 op de wijze voorbereid die toen door den heer Upington bedceld werd, dan sou alles rustig zijn gebleven, want dan hadden de opperhoofden van Bechuanaland begrepen dat de blanke Regeringen waar zij onder stonden, één lijn trokken. Dit is thans niet het geval. Schoon Mankoroane voorloopig niet veel, bij de Britsche expeditie heeft gewonnen, is Montsioa tegenover de zaak der Europésche kolonisatie in het gelijk gesteld; en in de oogen der Naturellen kan de beteekenis der expeditie geen andere zijn dan dat de Mogendheid, wier troepen reeds door hun verschijning in Bechuanaland de ontruiming van Land Gosen bewerken, aan Bethell's lijk een begrafenis besorgen als ware hij opperbevelhebber van Harer Majesteits leger geweest, en Montsioa op een reis door het luchtruim onthalen, hun bescherming tegen den "witman" bezorgt. Waarom zou Massouw aan een Boerenregering belasting betalen die het de Engelschen moet gewonnen geven? Als Massouw zelf sich die vraag stelt en ze soo beantwoordt als het telegram berigt, dan heeft hij van zijn standpunt volkomen gelijk, wat natuurlijk niet wegneemt dat hij er slecht af kan komen. De *Argus* althans, die beter op de hoogte der geheimen van Gouvernementshuis pleegt te zijn dan eenig ander blad, laat wel doorschemeren dat de Hooge Commissaris voor Moshette iets zou kunnen doen, maar erkent dat Massouw zich aan de Regering der Republiek behoort te onderwerpen; en dat hij, als hij geen steun van de Britsche overheid bekomt, het tegenover een boerencommando onder Piet Joubert op den duur niet zal houden, daar kan, dunkt ons, moeijelijk aan getwijfeld worden.

Maar wat dan? Krijgt Massouw klop dan gaan hij en zijn volk de grenzen over, en zal Kol. Carrington met zijn Politie dit kunnen beletten? Wij sien niet in hoe dit geschieden kan. Zal men hem een woonplek in Bechuanaland aanwijzen? Generaal Warren heeft aan President Kruger verklaard dat de Britsche Regering hiervoor bedankt; en buitendien, plek voor Naturellen is er niet meer in het land. Komt het dus tot vechten in Massouw's land, dan komt het tevens ten stelligste tot onaangenaamheden tusschen de Regering van Bechuanaland en die der Republiek die slechts tot een van twee resultaten kunnen leiden: nieuwe uitgaven uit de Britsche kas, of een nieuwe verwakking van hetgeen men hier Britsch *prestige* pleegt te noemen. En dit is niet alles. Ons lijkt, om de reeds opgegeven redenen, het verhaal omtrent het zenden van Massouw's vee naar Secheli onwaarschijnlijk; maar dat oproerige onderdanen der Republiek hun vee naar het Protectoraat kunnen zenden, en dat dit voor hen geraden is, dat zal niemand ontkennen. Wat zal, in zulk een geval, de positie zijn der beschermende Mogendheid? Niet veel beter, dunkt ons, dan die der Britsche Regering in Basutoland, waar ook alles gaat zoo als de Naturellen willen; en die achten wij niet benijdenswaard en niet geschikt om dat hooggeroemde *prestige* te versterken. Dan verhaalt het telegram dat de leden der expeditie naar Khama thans op Transvaalsch grondgebied hun tenten hebben opgeslagen. Dat was juist wat wij verwachtten als er werkelijk iets achter hun plan zat; en blijkt het dat zij dit plan niet hebben laten varen, dan zal het later niet soo gemakkelijk gaan om het door het uitzenden van een détachement Politie te verijdelen als eerige weken geleden. De zaak is dat Engeland, met de zaak van Bechuanaland door het Rijksgezag te laten behandelen, de hand in een wespennest gestoken heeft, welks bewoners wel geenszins angels hebben scheer en giftig genoeg om het een niekte op het lijf te jagen, maar toch genoeg steken kunnen om het laat te geven en het menigen vloek te ontlokken; en wordt op den duur niet in Z. Afrika door Engeland dezelfde politiek gevolgd als elders, nl. dat men de Kolonisten er hun eigen zaken laat afdoen, dan is het de vraag of niet weldra de tijd daar zal zijn waar de heer Hofmeyr op doelde toen hij, eenigen tijd geleden, van de mogelijkheid melding maakte dat Engeland Z Afrika, als een al te erge bron van verdrietelijkheden, aan zijn lot zou overlaten.

'T EEN EN ANDER.

OMZE Kaapsche wijsboeren, schoon zij het niet meer dan billijk achten dat men, een dag flinks doorwerkend, van tijd tot tijd den inwendigen mensch met een fermen dop sterke, zouden toch, als zij de behoorlijke magt over hun arbeidsvolk hadden, er voor sorgen dat dronkenschap er geen veld won. To Grahamstad spannen afschaffers en godsdienstleeraars samen om Naturellen die, in plaats van voor hun meerderen te werken, hun vrouwen voor sich laten arbeiden en zelve den tijd ledigheid doorbrengen, de Beschuagave en dus tevens datgene te onthouden wat méé kan werken om een wijziging in hun maatschappelijken toestand te brengen die hen maken zal tot hetgeen zij behooren te worden: de arbeidende en dienende stand in een Kolonisten-maatschappij. De Regering weet intusschen dat er onder scheid bestaat tusschen het belang der Kolonie en den zin van het Grahamietendom; en heeft zij het noodig geoordeeld om onder sekere beperkingen den verkoop van het opwekkend vocht in de Transkei te wettigen, dan gelooven wij niet dat de zamenspanning tusschen de mannen der matigheid en die der beweerde godsdienst thans in de Stad der Heiligen gevormd wordt, haar zoo ligt van haar stuk zal brengen.

Geen regtageleerden zijnde kunnen wij natuurlijk niet uitmaken waarom de Solliciteur-Generaal, na de heeren Havenga en Botha van vervolging te hebben vrijgesteld toen zij Kafferdieven geschoten hadden, den heer Sweetnam wil laten teregt staan, schoon wij vermoeden dat het is omdat er twijfel bestaat of Sweetnam, vóór hij schoot, den Kaffer heeft toegeroepen om stil te staan. Dat wij gaarne gezien hadden dat ook Sweetnam was vrijgelaten, dat weten onze lezers uit hetgeen wij vrooger over diens zaak gezegd hebben; maar dat de Solliciteur-Generaal redenen heeft gehad om hem anders te behandelen dan de zoo even genoemde heeren, daaraan twijfelen wij niet. Het Openbaar Ministerie is evenmin als eenige andere magt in de Kolonie van dien aard dat het net maar naar vaste regelen, zonder eenig oordeel des onderscheids van den beambte die het waar moet nemen, kan werkzaam zijn. Maar het, zoo als het *Volksblad* wil, in zaken als de zoo straks genoemde bij de Wet te dwingen den dievenschieter voor een jury te brengen, dat is iets waar wij ten stelligste tegen protesteren. Dit zou een boer die zijn goed regt tegenover schurken handhaaft, allerlei last en kosten op den hals halen, en dus den elendigen toestand waarin hij wegens het talrijk dievengespuis verkeert nog verergeren. Die leer van de beiligheid van het menschenleven die, schoon dagteekenende van Rousseau en andere wijsgeeren der vorige eeuw, thans door advokaten in het Geregtshof en door predikanten in de dagbladen verkondigd wordt als ware zij even eerwaardig als het Evangelie, heeft onder het Afrikaner boerenpubliek nog niet soozeer veld gewonnen dat men het hier billijk acht om, ten einde het leven van schurken te sparen, ordentelijke lieden allerlei bezwaren op den hals te halen.

Voor de Duitsche natie hebben wij alle mogelijke achting, en wij gelooven dat zij in sommige opzigten evenzeer in ontwikkeling bovenaan staat als de Engelsche in andere. Het smart ons daarom te zien dat hetgeen in Zuid Afrika tot dus ver bijna alleen door Engelschen beoefend is, —het ophemelen en voorspreken van bar baren en het tegenwerken van Europésche kolonisatie,—ook door een Duitscher, Dr. Einwald, wordt ter hand genomen, die gisteren, volgens een berigt in de *Cape Argus*, met het bepaalde doel naar Engeland vertrokken is om daar het publiek tegen de boeren in Zululand in het harnas te jagen. Intusschen erkennen wij dat het onbillijk sou zijn soo wij hierin een beschuldiging tegen de Duitsche natie wilden zoeken. Zwarte schapen vindt men in elke kudde, en het is vroeger gemeld hoe de plannen van Duitschland ten opzigte van Zululand ten deele daarom heeten in den doofpot gedaan te zijn, omdat een man als Bismarck begreep dat het nergens naar lijken sou om in Zululand te handelen zoo als Einwald verlangde.

Dat er een hoogere politiek bestaat dan partij-politiek, dat is iets waaromtrent wij het geheel met de *Cape Times* eens zijn. Dat echter die hoogere politiek de Regering behoort te nopen om den heer Frost te verloochenen en de Naturellen van Glen Grey, met hun fraaije begunstigers, over haar eigen gezag en over de belangen der Kolonisten de zege te verschaffen, dat ontkennen wij ten sterkste. Integendeel, als er ooit een gelegenheid geweest is waarin het voor Kolonisten pligt wordt om, alle partijzucht ter zijde settende, zich tot handhaving van hun regt tegenover Naturellen en Naturellenvrienden te vereenigen, dan is het thans. Maar wat zien wij? Uit een stuk die door den Minister De Wet met regt bij "een storm in een theepot" is vergeleken, zoeken Engelsche bladen, door het *Volksblad* trouw gesteund, een kwestie van beginselen te maken, ten einde de boerenbevolking een nederlaag te doen lijden. De Regering weet echter, hopen wij, uit haar ondervinding van een jaar geleden te goed te weinig het gevoelen der dagbladpers de meening der Kolonie vertegenwoordigt, om zich door krantengeschrijf van den regten weg te laten brengen.

Het telegram uit P. Elizabeth ontvangen toont dat het gepeupel hier evenmin als in Europa eenige misdaad ontziet om zich te doen gelden; en niets zal ons meer verhoogen dan de ontdekking der daders en de toepassing der zwaarste straf op hen die de Wet toelaat. Iets meer duivelsch dan op een werkman wraak te nemen omdat hij zijn pligt doet, laat sich moeijelijk bedenken; maar de persoon die zijn wraak op de arme kinderen van den P. Elizabethsche bootsman wilde koelen, die toont dat hij het in verdorvenheid selfs den duivel zoekt af te winnen. Toch ontbreekt het hier niet aan hen die, terwijl zij beweren het regt der zwakken voor te staan en de heilige zaak der regtvaardigheid te handhaven, in der daad niets anders doen dan het gepeupel dien zin voor onafhankelijkheid en voor gelijkheid met hun meerderen in te prenten die tot zulke bedrijven leidt, en dien men niet langer in Europa maar welligt hier in Z. Afrika nog onderdrukken kan.

"Zuinigheid met vlijt bouwt huizen als kasteelen." Dit nuttige Hollandsche spreekwoord is waardig om de bevolking der Kaapkolonie gedurig onder het oog te worden gebragt, en het doet ons genoegen uit het programma der feesten te Kimberley te zien dat men het aldaar het publiek feitelijk zal inscherpen. De feestvierder zal, door herhaalde bezoeken aan de mijnen, het volle begrip bekomen van den tak van nijverheid waar de Kolonie haar meest winstgevenden uitvoer aan te danken heeft, en hij zal gelegenheid hebben om te zien hoe ver de luidjes te Kimberley het in cricket, gymnastiek en wedrennen gebragt hebben; maar blijkbaar zal er een week lang met minder kosten worden feest gevierd dan in eenig land ter wereld. Als het vaderland der diamanten zulk een les aan het publiek geeft, wat kan men dan niet een zuinigheid verwachten van die Kolonisten wier plek niets anders levert dan wat men door het boerenbedrijf er uit kan krijgen?

Wat de Naturellen te Queenstown besloten hebben over het "verdrijven" der lieden van Glen Grey is malligheid. Op hun votum van afkeuring tegen de plaatselijke parlementsleden behoort wel degelijk gelet te worden, schoon in een anderen zin dan zij waarschijnlijk verlangen. Wat hun tweede besluit aangaat, daar hebben wij niets tegen. Willen zij dat persoonlijke eigendom aan den grond overal in de Kaapkolonie en de afhankelijke gewesten in de plaats worde gesteld voor het stelsel dat in de locaties en in de Transkei heerscht, dan stemmen zij ten volle in met de politiek door den heer Sprigg voorgestaan toen hij aan het hoofd der Regering was, maar toen ter tijde slechts gedeeltelijk en zonder goed gevolg ten uitvoer gebragt, omdat zij se tegenwerkten in plaats van se te steunen. Maar heeft de Regering eenige zekerheid dat als zij thans persoonlijken eigendom aan den grond bij de Naturellen zoekt in te voeren, hare maatregelen meer bijval en medewerking bij hen zullen vinden? Dat is de vraag waar het hier vooral op aankomt. Verder hebben wij over het telegram uit Queenstown waar deze saken in vermeld worden, niets op te merken, behalve dat wij thans voor het eerst vernemen dat rapporteurs openbare vergaderingen niet bijwonen als zij er geen uitnoodiging voor ontvangen.

NAAR KIMBERLEY zullen heden niet minder dan 750 passagiers per trein van hier vertrekken.

OVERLEDEN.—De heer Jas. Eagle, sedert jaren hoofdklerk en magazijnhouder aan het Nieuwe Somerset Hospitaal, is Maandag ll. aan een hersenschudding overleden.

DE HEER M. J. LOUW, M.L.A., die een tijd lang aan het bad te Caledon voor zijn gezondheid heeft doorgebragt, is in veel beter toestand vandaar teruggekeerd.

EEN VERZOEKSCHRIFT aan den Gouverneur om afslag van straf aan Fritz Beuche, op grond dat hij zijn misdaad in een vlaag van waanzinnigheid bedreven heeft, is thans in omloop in de Kaapstad.

DE MAN, wiens lijk eenigen tijd geleden in het land der Bamangwato gevonden is, is volgens berigten in Transvaalsche bladen niemand anders dan die smeerlap van een Slattery die onlangs een diender gekwetst heeft. Dood in het veld is dus niets meer of minder dan wat hij waard was.

EEN MALEISCHE VROUW kwam gisteren voor den Magistraat, onder een beschuldiging van haar eigen kleeren gestolen te hebben. Zij was nl. getrouwd, was verliefd geworden op een ander man, en had nu de kleeren weggenomen die zij droeg terwijl zij met haar waren echtvriend zamenwoonde. De Magistraat achtte den diefstal niet bewezen en liet haar gaan.

AAN CORRESPONDENTEN.—In een brief over het afsterven van den C C. en R.M. van Swellendam wordt door een onzer correspondenten, die den overledene zeer prijst, een aanmerking gemaakt over een bevinding van den assistent R.M. die wij niet kunnen publiceren zonder ons aan een actie wegens laster in geschrifte bloot te stellen. Wij raden onzen correspondent om over de zaak liever aan het Kantoor van den Schatmeester Generaal te schrijven.

AAN GAMTOBRIVIER, waar veertien dagen geleden de tarwe prachtig stond, heeft volgens de *Re-echo* roest sich geopenbaard, voornamelijk in de oude landen die men met hulp van mest bruikbaar heeft gemaakt, en zal dus de oogst veel minder leveren dan men gehoopt had.

GRAAFF-REINET.—Gedurende het afbreken der oude en het bouwen der nieuwe Ned. Gereformeerde Kerk zullen de diensten in het Marktshuis gehouden worden. De Graaff-Reinetters hebben besloten sich niet te verzetten tegen het leggen van beslag op de plaats Kruidfontein. De *G. R. Advertiser* bevat een inleidingsartikel tot aanprijsing van de boormachine van Gebroeders Berg, die in de buurt veel goed blijkt te doen.

CLANWILLIAM, 21 Nov. — Deze plaats is heden als in rouw gehuld. Ds. Philip Faure, van Van Rhijnsdorp, onze gewezen leeraar, is niet meer! Vrijdag nacht te elf ure verwisselde hij het tijdelijke met het eeuwige, nalatende zijne Heve echtgenoote, vijf kindertjes en vele vrienden,—waarlee, geloof ik, allen behooren die hem gekend hebben—om zijn verlies te betreuren. Het nadere zal u wel met Van Rhijnsdorp berigt worden, waarna ook wij zullen trachten uit te doen.—*Correspondent.*

EEN HUWELIJK.—De *Beaufort Observer* vrijdt en paragraaf aan het huwelijk van Mr. Rivett met Miss Crockett. Wij zouden het gepaster hebben gevonden als gemelde dame met Mr. Cricket was gehuwd.

IN de volgende insolvente boedels zal vergadering worden gehouden voor den Meester, op morgen (Vrijdag) den 27sten beginnende om 10 uur v.m.; Alexander Morrison, speciale; Arthur R. Caplen, tweede; Alfred Bryant Claypole, eerste.

ANOS' LOGEERHUIS EN EETKAMERS, No. 20 Strandstraat, nabij het spoorwegstation, alwaar alle buitenvrienden en beoefenaars met smaak met een Maaltijd en gastvrijheid ontvangen worden, vroeger.—Een goede tafel en alle attentie, voor billijken prijs.—*Adv.*

EEN VOORZORG.—Wie naar Kimberley gaat en de mijnen wil gaan bekijken zal sich niet als hij er uitkomt, tot op zijn vel moeten uitkleeden; maar om beoefenaars van het I. D. Blume te weren zullen alleen zij toegelaten worden die bijzonder verlof van het Mijnbestuur hebben.

HET POSTWEZEN.—Met 1 December wordt een pakjespost geopend waarbij men ook naar het buitenland pakjes (uits geen goud, geld, diamanten en strijsvezeren inbegrepen) beneden sekere grootte per post zal kunnen verzenden; en met 1 Januarij komt dat stelsel van postwissels in werking waarbij men gelden elders verschuldigd door middel van het Postkantoor kan laten innen.

HOPETAD.—Het plaatselijke blad klaagt er over dat de nieuwe Postmeester en Telegrafist, de heer Pritchett, geen Hollandsch kent, wat hem veel bezwaren zal geven; en heeft uit Douglas vernomen dat de heer H E. Blanckenberg, de agent, die sich aldaar voor zaken bevond, er zeer ziek is geworden, zoodat de doctoren, naar men seide, hem hadden opgegeven. Uit de *Cape Times* van gisteren namiddag zien wij dat hij overleden is.

ONGELUK AAN DE PAARL.—Een 4jarig gekleurd knaapje, Carel Carolus genaamd, die met drie 5jarige makkers uit school komende in Bergrivier een bad ging nemen, is in een gat gezakt en verdronken. Een andere jongen haalde hem uit, maar schoon er door Dr. Botha alles gedaan werd om hem bij te brengen bleek het leven geweken te zijn. Meer waar lijkt het naar dat sulke kleine jongens in de rivier gaan baden?

DE VERKIEZING van den heer Hutton te Fort Beaufort toont, volgens een correspondent van de *Cape Mercury*, dat de stemmen der Naturellen de partij van den Afrikaner Bond kunnen vernietigen. Dit mag zijn, en selfs kunnen zij op den duur maken dat de Kolonisten met pak en zak trekken moeten; maar juist daarom behoort de Bond, en trouwens ieder Kolonist die geen slaaf van de Naturellen wil zijn, er op te letten dat de tegenwoordige regeling van het stemregt volstrekt wijziging behoeft.

ONGELUKKEN.—Een jeugdig kleurling, die Maandag middag bezig was met aan het Spoorwegstation alhier de rijtuigen te wasschen, is door de buffer van een wagen die net van de eene rails op de andere gedreven werd tegen een andere buffer aangedrongen, waardoor een zijner ribben gebroken is. Niet pleisierig, maar er is geen gevaar bij. Dienstelden dag is een visschersboot niet ver van het strand door een plotselinge windvlaag omgeslagen; maar ook hier leed de bemanning geen ander beswaar dan dat zij nát werd en al de gevangen visch verloor.

PAPENDORP heeft £4,000 van de Regering terleen aangevraagd, maar het geld in sommen van £1,000 aangevraagd, en het bleek Maandag, bij een ontmoeting tusschen den Assistent-Commissaris van Op. Werken en een Papendorpsche deputatie, dat deze den tijd van twee jaren binnen welken de gemeente de geheele som moest opnemen, voor de laatste £1,000 verlengd wilde zien. Genoemde ambtenaar was echter van oordeel dat dit niet kon, daar de Regering het geld reeds lang had liggen en daardoor te veel er op verloor; en wil het Gemeentebestuur het resterende, dan zal het aanvraag er om moeten doen zonder zeker te zijn dat het geld terstond wordt uitbetaald.

TE TARKASTAD heeft een vergadering plaats gehad om den Minister van Naturellenzaken te ontmoeten, die er een schets heeft gegeven van de politiek der Regering in zake der Naturellen van Glen Grey, en er een zeer gunstigen indruk heeft gemaakt. Hij wees er op dat de Regering zich houden moest aan hetgeen vorige Regeringen gedaan hadden, maar gaf tevens zijn twijfel te kennen of de Minister Sauer regt had gehad om aan Naturellen landen te geven zonder het Parlement er in te kennen. Aan zulk een begunstiging der Naturellen boven de Kolonisten sou de tegenwoordige Regering zich niet schuldig maken. [Amen, zeggen wij *Z. A.*]

VROEGRIJP.—Wij zien dat de heer Bomon in een brief aan de *Cape Times* eenige voorbeelden van vroegrijpe genieën opgeeft die daarom alles behalve vroeg rot waren: Macaulay, Shelley, Stuart Mill enz. Dat het ook hier niet aan vroegtijdige ontwikkeling ontbreekt blijkt uit een zaak omlangs voor den assistent-Magistraat van Wijnberg behandeld, waarin Davis en Sammie, respectievelijk 14 en 13 jaren oud, werden opgebragt omdat zij aan Bacchus geoffered en op de plaats van den heer Louw, aan Houtbaai, lastig waren geweest. In plaats van hen echter te behandelen zoo als hun trap van ontwikkeling scheen te vereischen, liet de Magistraat hun, als waren zij net maar kinderen die kattenkwaad hadden gedaan, 12 met de rotting op hun zitspieren toedienen.

EEN ENGELSCH TIJDSCHRIFT.—Wij hebben, zoo als reeds vroeger, ook deze maand een nommer ontvangen van het *English Illustrated Magazine*, een nieuw tijdschrift waarvan de eerste jaargang thans voor 8s., met 1s. 6d. extra voor een stijven band, te bekomen is. Wat ons in het laatste nommer vooral aan lokkelijk schijnt is het aantal fraai bewerkte schetsen van Engelsche landschappen en tooneelen, te Newcastle, in de buurt van Londen, en in Cheshire; en de uiterst geringen prijs —sixpence per nommer voor meer dan 60 digt gedrukte en geïllustreerde bladzijden,—maakt het tot iets waarin men meer dan de behoorlijke waarde voor zijn geld krijgt. De bekende firma van Macmillan & Co., te London, geeft het tijdschrift uit.

TAUNGS.—Vandaar schrijft de zendeling Brown een langen brief aan de *Cape Argus*, waarvan de korte zin op twee punten neerkomt. Vooreerst dat Mankoroane ook ZExc. den Hooge Commissaris, toen deze door Taungs kwam, niet te gemoet gegaan is, maar toch de eer eener audientie heeft gehad. Ten tweede dat er reeds lang een drank smokkelen te Taungs gedaan werd, dat er thans, daar men Europeanen die er door komen toch niet geheel zonder hartstarking kan laten, één hotel is geopend, nl. dat van den heer F. Abrams, en dat de briefschrijver van oordeel is dat zoolang men de Naturellen niet verbiedt eenigen Européschen drank te koopen—want thans mogen zij welgeen wijn of sterken drank maar toch hier en dergelijke zich aanschaffen,—de drinkerij sich niet laat beletten, daar in het gehochte bier wel degelijk brandewijn gedaan kan zijn.

VALSCHE GEVANGENHEERTING.—Voor den Magistraat kwam een zaak om £20 schavergoeding wegens valsche gevangenzetting, waarbij eischer, Angel Michael Cohen, en verweerder, Henry Benjamin, reeds door hun namen hun gemeenschappelijke afkomst toonden. Er was een verkooping gehouden door Van Noorden en De Villiers, waarbij de twee met de vingers elkander teekenen omtrent het bieden hadden gegeven, en eindelijk zakere kleerenkast voor 22sh. aan Benjamin was toegeslagen, waarop de ander, die eigenlijk de kast koopen wilde, 5sh. terstond aan Benjamin betaalde, blijvende hij aansprakelijk voor 22sh. Benjamin vroeg den volgenden Zondag om zijn geld, en Cohen beloofde den volgenden dag naar een hôtel te gaan om het te betalen. Hij bewerede zich op den gestelden tijd daarheen begeven maar Benjamin niet gevonden te hebben. Daarentegen vond Benjamin hem Woensdag aan den trein toen hij net naar P. Elizabeth wilde, en beschuldigde hem in bijzijn van een paar anderen van een poging om hem zijn geld afhandig te maken. Toen daarop Cohen beloofd had om na zijn terugkomst het geld te betalen, had Benjamin hem in hechtenis laten nemen wegens het sich toeëigenen van goederwaarde onder valsche voorwendselen, zo

vingers te tikken, were het niet dat ik, als spoorwegcommissaris, beswaarlijk kan gaan tegenspreken en blootleggen hoe weinig we nog gevorderd zijn.

Met achting,

UEd. dw. dienaar,

VAN DEN WALL BAKE.

"Met bijzonder leedwezen," zegt verder de *Volksstem*, "hebben wij den plotselingen dood te berigten van den heer James Robertson, van Londen, bestuurder-directeur van de Pionier-Kruidfabriek alhier. De overledene is wel bekend door zijn betrekking tot de Pionier Kruidfabriek, voor welke compagnie hij naar Pretoria uitkwam en door het aandeel dat hij in de zaak van Nellmapius had. De heer Robertson was omstreeks 55 jaar oud. Gisteren ongeveer te 1 uur barstte een bloedader; hij werd bijgestaan door Dr. Crow en Dr. Kay; iedere poging om het bloed te stelpen werd gedaan, maar het vloeide voort tot 3 uur in den morgen, toen de heer Robertson kalm ontsliep. Dit plotselinge overlijden heeft veel droefheid onder zijn talrijke vrienden in Pretoria veroorzaakt." President Kruger is niet regt wel, maar zijn toestand is niet ernstig. Een "fashionabel" huwelijk is in de *Engelsche* kerk gesloten tusschen proc. Carl Jeppe, een Transvaler van Duitschen oorsprong, en jongejufvr. Juta, dochter van een Hollander en een dame van oud Afrikaner bloede. Twee Volksraadleden, de heeren F. J. Joubert, lid voor Marico, en D. J. E. Erasmus, lid voor het district Pretoria, hebben bedankt. Er wordt, aan de grenzen van Swaziland, geklaagd over lieden die de grenzen overgaan om òf gestolen vee te bergen, òf zich aan hun straf voor misdaden te onttrekken. Het zijn niet Kaffers maar blanken waar over geklaagd wordt. Voorts meldt onze tijdgenoot met blijkbare bevrediging dat een Portugeesche zending onder Kapt. Sarmento naar Matabeleland staat ondernomen te worden, en dat de opvolger van het opperhoofd Umzile naar Lissabon is om den Koning van Portugal te huldigen. Volgens onzen tijdgenoot hebben Portugezen en Hollanders beter slag om met Naturellen klaar te komen dan Engelschen.

Uit de *Potchefstroomer* nemen wij de beide volgende berigten over:

Wij vernemen uit goede bron, dat Veldkornet A. Cronjé op een ontvangen order ongeveer 200 man in de wijk Schoonspruit heeft opgeroepen kommandeerd, hetwelk meer als eene vrijwillige oproeping kan beschouwd worden. Zij worden heden, Woensdag, middag op de plaats van den heer P. Errat verwacht, om tegen Montsioa [lees Massouw] op te gaan. Ook uit Makwassie is een zeker getal mannen derwaarts opgeroepen.

LICHTENBURG, 9 OCTOBER 1885.—Veel nieuws is hier niet. Onze Veldkornet J. C. Steinman was bij Kapitein Mosbette om over den grond der oude volunteers van Gosen te spreken. De Kapitein erkent alleen de oude of eerste volunteers, door hem zelf gehuurd. Naar ik hoor, heeft Gouverneur Shippard gezegd "dat de nieuwe volunteers geen duim grond zullen krijgen." Ongelukkig maar voor die arme menschen. ZHEd. zal op Mafeking bouwen. Montsioa zal op een andere plaats een locatie krijgen. Zou hij nu nog zoo lief voor de Engelschen zijn? Er is hier een memorie opgemaakt aan onze Regering, versoekende om een *onpartijdigen Commissaris* te benoemen, welke dan de regten der volunteers zal ondersoeken op den grond, die binnen de lijn van onze Staat is gevallen. Aanstaande week hoop ik u een copij ter plaatsing te zenden. Er moeten al velen op geteekend hebben. Moge alles regt komen!

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

SERVISCHE EN WOLZAKEN.

Ontvangen en gepubliceerd 24 Nov., 12 n.m.,

LONDEN, 24 Nov.— De Servische afdeelingen hebben de Bulgaren Zaturdag in een bloedig gevecht de nederlaag toegebragt. Op de wolverkooping van gisteren waren de fijnste soorten sneeuwwitte 1d. lager. De *Tartar* is gisteren, Maandag, te 7 uur n.m. te Plymouth binnengeloopen.

ALWEER WAT ANDERS!

Ontvangen en gepubliceerd 25 Nov. 5.30 n.m.

LONDEN, 25 Nov.—Er is geen waarheid in het berigt dat de Sultan vorst Milan heeft opgeroepen om het land te ontruimen. De Bulgaarsche troepen hebben Zondag de Serviërs van de hoogten verdreven die zij den vorigen dag bezet hadden, en hebben de stelling ingenomen. Prins Alexander is Zaribrod binnengetrokken, terwijl de Serviërs teruggetrokken zijn naar Pirot.

EEN STOOMBOOT.

LONDEN, 25 Nov.—De *Athenian* heeft Madeira gisteren, Dingsdag, te seven ure n.m. verlaten.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

EEN ZAMENSPANNING TEGEN VADER BACCHUS.

GRAHAMSTAD, 24 Nov.—Een vereeniging van Matigheids- en Godsdienstige lijchamen heeft zich gevormd om te protesteren tegen de Drankproclamatie voor de Transkei. Men laat zich sterk uit. Regen is gisteren nacht gevallen en valt nog.

TREURIG ONGELUK.

RIVERSDALE, 24 Nov.—Gisteren viel een zevenjarig soontje van Eerw. Anderson van zijn paard, en daar zijn voet in den stijgbeugel bleef haken, werd hij voortgesleurd en gedood.

DYNAMIETERIJ VAN DE GEMEENSTE SOORT!

P. ELIZABETH, 25 Nov.—Dingsdag te middernacht zijn er twee aanrandingen met dynamiet gepleegd aan het Zuideinde. In beide huisen waren de bewoners gebouwde bootslieden die geweigerd hadden om meê te doen aan een werkstaking, en naar hun werk waren gegaan. In beide gevallen werden de vensters aan de straat verbrijseld en een deel der meubelen vernield. In één geval was een gat in den muur gemaakt en de dynamiet in brand gestoken onder het bed der kinderen, die gelukkig in een andere kamer waren. In het andere geval was de dynamiet op het vensterkozijn gelegd en aangestoken. Er heerscht aan het Zuideinde groote opschudding.

VEEREN.

PORT ELIZABETH, 25 Nov.—Er is een gewone uitstalling van veeren aan de markt in deze week. Er is minder levendige mededinging, en de prijzen zijn in het algemeen, vergeleken met die van verleden week, wat minder vast.

QUEENSTOWN SPEELT OP ZIJN POOT.

ELVEN REGTVAARDIGEN IN SODOM

QUEENSTOWN, 25 Nov. — Gisteren avond is, op een der talrijkste vergaderingen van belangstellenden der stad die it immer gehouden is, het volgende besluit gebragt: "Dat WAAR BLIJKT DAT ELVEN INGEZETENEN dezer vergadering van stedelingen, van den Burgemeester vernomen hebbende dat geen antwoord van de Regering ontvangen is op de resolutien der vergadering door de stedelingen op 27 Oct. gehouden, en verder gezien hebbende de deputatie van den Stadsraad die zich bij den heer J. A. de Wet, Minister van Naturellenzaken, vervoegd had om over de verplaatsing der Naturellen van Glen Grey te spreken, en die van gemelden heer vernomen had dat hij het antwoord dat hij te geven had zich voorbehield tot op de vergadering der kiezers die op Woensdag stond gehouden te worden, en thans bevindende dat die vergadering niet zal plaats hebben maar dat in plaats daarvan de stedelingen worden uitgenoodigd naar een vergadering van den Afrikaner Bond waar de gevraagde opheldering zal gegeven worden, is van oordeel dat onder de omstandigheden de stedelingen de uitnooliging van den Queenstownschen tak van der Afrikaner Bond om op de bijeenkomst aanwezig te zijn, niet kunnen aannemen, en dat de Burgemeester dus instructie moet bekomen om er voor te bedanken." De vergadering van den Bond wordt heden morgen te 11 ure gehouden. Een groote menigte Naturellen komen hier aan, en zullen heden namiddag met den Minister van Naturellenzaken een bijeenkomst houden.

NATURELLEN GERAPPORTEERD; DE BOND NIET!

QUEENSTOWN, 25 Nov. — Duizend Naturellen uit de afdeeling Queenstown waren heden morgen op het marktplein bijeen. De heer De Wet heeft geweigerd om die van Glen Grey te zien, daar hij beloofd had zo Vrijdag te Lady Frere te ontmoeten. Hij stemde er in toe om die uit Kamastone en Lesseyton heden namiddag te zien. Daarop hielden de Naturellen een vergadering waar zij de volgende besluiten namen: "1o. Wij, Naturellenkiezers van de afdeeling Queenstown, zijn van oordeel dat onze vertegenwoordigers in het Parlement onze afkeuring verdienen om hetgeen zij hebben gedaan in het voorstaan en ten uitvoerleggen van de verplaatsing van Naturellen uit het district Glen Grey. 2. Dese Naturellenvergadering dringt bij de Kaapsche Regering aan op een voortdurende en billijke regeling van het besetten van bruuner plaatsen, door hun vaste grenzen te verleenen door de Kroon goedgekeurd en erkend, of door bewijzen van eigendom aan alle houders van land, betrij in de Kolonie of in de aangrensende streken te geven. 3o. Dese vergadering verlangt haar spijt te kennen te geven dat de Regering zoo onregtvaardig heeft gehandeld tegenover de Naturellen van Glen Grey, en versoekt haar de zaak na te gaan, met het doel om hen weder te plaatsen op de landen vanwaar zij verdreven zijn." De Boudavergadering is thans aan den gang. Geen rapporteurs van de plaatselijke dagbladpers zijn aanwesig, daar een uitnoodiging eerst gezonden werd na den tijd waar de vergadering tegen geadverteerd was.

HET VROLIJKE KIMBERLEY.

KIMBERLEY, 25 Nov.—Z.Exc. de Gouverneur is hier gisteren avond aangekomen. De beambten der Douane hebben weder tabak opgepakt. De Proc. Gen. heeft aan de Drankverkoopers als advies getelegrafeerd: "De bedoeling der nieuwe Wet is om Zondagsvoorregten op te heffen, maar art. 14 behoudt aan houders van bestaande patenten die Zondagsvoorregten voor die zij er onder besitten. Met het oog op art. 39 van de oude Wet schijnen die voorregten nergens anders op neer te komen dan op de bevoegdheid om aan reisigers en logés te verkoopen." De Diamantwet is in Betchuanaland van kracht verklaard. Het programma van de feesten bij de Spoorweg-opening is door het Comité dus vastgesteld: Zaturdag: processie van het marktplein naar het Spoorwe. station; ontvangst van Z.Exc. den Gouverneur, en aanbieding van een adres. Namiddag: cricket in de Tuinen; inwijding van het "Eclectic" Cricketclub Paviljoen; te 8.30 n.m., muziek der "Royal Scots" nabij het Kantoor van het Mijnbestuur van Kimberley; te 9 ure, illuminatie der mijn te Kimberley. Maandag: den heelen dag Tentoorstelling van diamanten, modellen en machinarie, met gebruik er van in den morgen; 12 ure, openbare morgenmaaltijd ter eere van de Spoorweg opening; 2.30 n.m.; gymnastie in de Tuinen; 's avonds, Caledonisch bal. Dingsdag: besoek aan de mijnen 's morgens; 's namiddag cricket, Griqualand West tegen besoekers uit de Kolonie; 's avonds, groot concert in Zondagspak. Woensdag: besoek aan de mijnen 's morgens; 's namiddags, wedrennen van de Rendclub; 's avonds, gymnastie en mededinging naar medailles, open voor iedereen. Donderdag: alweer naar de mijnen, en 's namiddags, Jagtclub "steeple race" en "hardle races." Vrijdag: als voren; 's namiddags, wedrennen der Rendclub; 's avonds, groot concert in de open lucht, en de Tuinen met illuminatie en vuurwerk.

BECHUANALAND.

SLECHT NIEUWS UIT HET NOORDEN

VRIJBURG, 23 Nov.—Procureur Smith is op zijn reis door Mamusa door het opperhoofd Massouw aangesproken, die hem verzocht een brief van Joubert te vertalen en te verklaren. De heer Smith zeide dat de brief vrede bedoelde, en hem versocht een Commissie te benoemen die de Transvaalsche Commissie zou ontmoeten om de bakens van zijn land aan te wijzen. Toen de heer Smith versocht werd lid der Commissie te zijn, stemde hij er in toe, onder voorwaarde dat Massouw niet zou vereenigen met Joubert's voorwaarden en den brief terstond zou beantwoorden. Massouw antwoordde dat het land aan hem behoorde, en dat al wat Joubert wilde belasting was, die hij bedankte te betalen; eerst zou hij vechten. De heer Van Rhijn, die met van Mamusa terug is berigt dat sekere Schwarts, Zaturdag door Joubert gezonden om belasting in te zamelen, doodgesteken is. Joubert is opgetrokken naar Mamusa, met de Artillerie en 400 boeren. Massouw's vee, soowat 100,000 stuks, is naar Secheli gezonden. De leden der expeditie naar Khama hebben Vrijburg verlaten, en wonen thans in de Transvaal, vlak aan de grenzen van Stellaland.

VRIJBURG, 24 Nov.—Kol. Carrington is hier heden uit Mafeking aangekomen, en is heden avond naar Kimberley vertrokken. De Politie is langs de geheele Transvaalsche grenzen geplaatst.

GEHANGEN.

DURBAN, 25 Nov.—De twee Indianen, door het Hondgaande Hof wegens der moord van den stati onbef te Umbilo te dood veroordeeld, zijn heden morgen in de gevangenis te Durban gehangen. Met de *Danube* vertrokken heden morgen geen passagiers naar de Kaapstad.

HOF VAN INSOLVENTIE.

NIEUWE INSOLVENTIES.

24 Nov.—Hendrik Lutolph Neethling, te Kaapstad, vroeger te Stellenbosch, handelaar; baten, £71 15s. 6d.; schulden, £111; tekort, £39 4s. 6d.

24.—John Theophilus Hahn, op Welmoed, nabij Stellenbosch, landbouwer; baten, £1,127 10s.; schulden, £4,435; tekort, £3,3.7 10s.

24.—Henry Solomon, jr., en Charles E. Solomon, handelende als Saul Solomon & Co.; provisionele order van sekwestratie bekrachtigd.

25.—Cornelis Johannes Marthinus van der Spuy, te Beaufort West, gedwongen sequestratie, finaal toegestaan; baten en schulden onbekend.

SCHEDULEN INGELEVERD.

24 Nov.—Alfred Rowley, te Kimberley.

24.—Henry Dixon, te Graham's Town, drukker.

24.—Louis Jacobus Kotté, te Calvinia.

24.—Anna Sophia Bruzman, te Woodstock, winkelierster.

24.—Elias Harris, Gravestraat, te Kaapstad, hotelhouder.

24.—George A. Gardner en George Grant, handelende te Woodstock als Gardner en Grant.

24.—George A. Garden.

DE RING VAN BURGERSDORP.

(*Vervolg*).

HET VERSLAG VAN DE COMMISSIE TER VERMEERDERING VAN GEMEENTEN

wordt voorgelezen, en het eerst komt ter sprake de verandering van de grenslijn tusschen Burgersdorp en Molteno-Sterkstroom.

Ds. Cormack verklaart sich tegen de voorgestelde verandering, want volgens deselve zullen er niet minder, maar meer dan 80 leden der Burgersdorpsche gemeente weggevallen en in het vervolg tot de gemeente Molteno-Sterkstroom behooren. Spreker was er voor dat de Commissie eene verandering in de lijn zou maken, maar heeft gedacht dat alleen de lange punt naar Salpeterberg moest afgesneden worden. Nu is de Commissie verder gegaan en heeft ook naar het westen de lijn veranderd, en er zijn sommige grensplaatsen opgenomen die aan spreker geheel onbekend zijn. Hij leest voor kopie van het verslag van eene Commissie door den Kerkraad van Burgersdorp benoemd om de Commissie tot Vermeerdering van Gemeenten te ontmoeten.

De Voorsitter leest voor het besluit des Ringscommissie van voorleden jaar, waarbij de Vermeerderingscommissie werd gesonden om onderzoek te doen en te handelen naar bevind van zaken.

Ds. Krige verhaalt van zekeren heer Dirk Oucamp, wonende op de grenzen tusschen Burgersdorp en Dordrecht, en die gezegd heeft aan de Commissie dat hij self niet weet tot welke gemeente hij behoort.

Ds. Van Velden zegt de plaats behoort aan Dordrecht, maar de heer Oucamp heeft verlof gevraagd en gekregen zijne kerkelijke voorregten te Burgersdorp te genieten.

Ds. Cormack zegt de heer Oucamp heeft selfs als diaken te Burgersdorp gediend.

Ouderling van Marsisburg en Ds. Krige herhalen dat de heer Oucamp hun heeft verskerd dat hij niet weet tot welke gemeente hij eigenlijk behoort.

De Voorsitter: O, er zijn meer sulke menschen die sulke onkunde voorwenden, wanneer het hun gelegen komt.

Ds. Cormack verkeert niet in het reine met betrekking tot het westelijke punt. Er wordt door de Commissie gesproken van sekere oude drift als grens, maar welke oude drift is dit?

Ds. Pienaar huivert om voor de voorgestelde verandering te stemmen; en wel omdat er daardoor zoo vele leden van de gemeente Burgersdorp zullen moeten wegvallen. Dese is de oudste gemeente van onsen Ring, doch zij is al zoo erg verswakt doordien er gedurig veranderingen in de grenslijnen worden gemaakt en nieuwe gemeenten worden gesticht, dat zij haast niet meer kan bestaan. Spreker is er ten eenenmale tegen dat oude gemeenten ter wille van kleine gegeven, en dan te zien of die menschen sullen vragen om tot Molteno te behooren. Hij is self er voor dat die punt, zich uitstrekkende naar Salpeterberg, zal worden afgesneden; maar de Commissie stelt voor meer te doen dan dit; zij wil ook verscheidene plaatsen, meer naar het Westen gelegen, onder Molteno, brengen en daartegen zal hij zich ten stelligste verklaren.

Ds. Van Heerden zegt het is een ongezond beginsel—menschen maar vrijheid te geven om te sorteeren onder welke gemeente zij verkiesen—die menschen veranderen soo dikwijls van plan.

De ouderling van Lady Grey herinnert zich dat de Ring besloten heeft, na de stichting van Molteno-Sterkstroom, de menschen wonende in de lange punt, en die destijds onwillig waren tot die gemeente te behooren, maar voor een tijdje hun zin te geven, om dan later, wanneer die ontevredenheid niet langer sou bestaan, de lijn weder te veranderen.

Aan den heer Van Zijl (dienstdoenden Ouderling te Burgersdorp) wordt verlof verleend inzage te geven. Hij is een der vertegenwoordigers van den Burgersdorpschen Kerkraad geweest bij de sitting van de Commissie ter vermeerdering van Gemeenten. Hij berigt dat hij en zijn mede-afgevaardigde de door de Commissie voorgestelde verandering hebben goedgekeurd, doch met eene wijziging. Er zijn een paar plaatsen, tegen afgifte waarvan zij beloften hebben geproduceerd. Hij noemt de plaatsen die zij bereid zijn af te geven aan Molteno-Sterkstroom.

Ds. Krige en Ouderling van Marsisburg (leden der genoemde Commissie) weten niet dat de afgevaardigden van Burgersdorp ooit hebben geprotesteerd. Zij mogten tegen het voorstel der Commissie hebben gesproken, maar geprotesteerd hebben zij niet.

De Ouderling van Lady Grey, ondersteund door dien van Molteno-Sterkstroom, stelt voor: "Dese vergadering keure goed de lijn zooals die door de Commissie ter vermeerdering van Gemeenten is aangegeven en spreke haren dank uit aan de Commissie voor hare werkzaamheid."

Ds. Pienaar, met den Ouderling van Aliwal Noord, amendeert: "De vergadering besluite dat de grenslijn alsoo worde veranderd dat alleen de plaatsen door den Kerkraad van Burgersdorp afgegeven, voortaan aan Molteno-Sterkstroom sullen behooren."

Er vindt nu een breedvoerige discussie plaats. Onder anderen wordt er gevraagd of de plaats Bamboeshoek eene lijnplaats tal zijn en wel omdat er een verzoek van de bewoners derselve voor de vergadering is: dat zij onder Burgersdorp mogen blijven sorteeren; en hierop wordt door den Ouderling Van Zijl bevestigend geantwoord.

Tot de stemming overgaande, wordt het voorstel verworpen en het amendement aangenomen met 8 tegen 5 stemmen.

Op voorstel van Ds. Pienaar, gesecondeerd door Ds. Van Heerden, wordt der Commissie de dank der vergadering betuigd.

Daar in den namiddag de dienst ter voorbereiding voor het Avondmaal zal plaats hebben, wordt de vergadering verdaagd tot Maandag morgen. De Ouderling van Steynsberg sluit met dankgebed.

ZATURDAG AVOND

wordt er, ingevolge Artikel 53 onzer Kerkelijke Bepalingen, met de gemeente eene conferentie gehouden. De opkomst is zeer groot.

Ds. Naudé bekleedt den voorzitterstoel, laat zingen Ps. 100, vers 3 en 4, leest Ps. 84, en na zingen Ps. 100, vers 3 en 4, leest Ps. 84, en na een zeer kort inleidend woord, doet ouderling Joubert, L.W.V., het gebed. De Predikant van Aliwal Noord is de eerste spreker, en wel over den arbeid aan het geestelijk heil onzer kinderen, vooral in de Zondagschool. De volgende gemeenteleden nemen deel aan de discussie: J. van den Heever, Willem Smit, J. van Aswegen, de ouderling Cloete (Lady Grey), waarna Ds. Pienaar nog een kort woord aan het gesprokene toevoegt.

De Predikant van Steinsburg behandelt den huisgodsdienst, en de Predikant van Marsisburg over de aanemspraking der leden na de preek over de gehoorde, en het lezen van Gods Woord. Ter afwisseling wordt gezongen Ps. 66 vers 8, waarna de ouderling Van Zijl (Burgersdorp), naar aanleiding van het voorgaande *breedvoerig* spreekt en groote belezenheid in de Schrift toont. De Predikant van Lady Grey besluit met een kort woord over het in beoefening brengen van het gehoorde, en met aandrang bij Kerkeraad en Gemeente om den plaatselijken leeraar in zijn werk de behulpzame hand te bieden. Ds. Naudé studigt met dankzegging.

De verscheidene diensten werden waargenomen als volgt:—

Zaturdagnamiddag, voorbereiding, door ds. Van Velden.

Zondagmorgen, Nachtmaal, door ds. Naudé.

Zondagnamiddag, door ds. Van Heerden.

Zondagavond, *gal* ds. Ross een historisch overzigt van de Herroeping van het Ediet van Nantes. In de Engelsche taal werd er Zondag ochtend en avond het Woord Gods verkondigd door de Predikanten van Lady Grey en Aliwal.

(*Wordt vervolgd.*)

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS OFHEE CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZIGHT WORDEN.—RED.]

DE HEER ACKERMANN.

Malmesbury, 23 Nov. 1885.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik zie in *Het Volksblad* van Vrijdag, den 20sten deser, een schrijven van D. J. Ackermann, waarin hij op den Predikant en Kerkeraad aanmerking maakt, omdat zij met Kerkeigendom niet handelen volgens zijne opinie.

Ik wil D. J. Ackermann gaarne versoeken een weinig geduld te gebruiken met den tegenwoordigen Kerkeraad; al deugt hij nu niet, als D. J. Ackermann *misschien*, bij de volgende verkiesing, tot ouderling gekozen wordt, zal hij (de Kerkeraad) zeker volmaakt zijn. Het is bijna zeker dat hij gekozen zal worden; want ik hoor Antjie en Kriesie gaan voor hem stemmen.

Ik ben, ens.,

OUKOP.

SYPHILIS.

Municipaal Kantoor, Stadhuis, Paarl,
21 November 1885.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In Julij l.l., zijn de Commissarissen van de Municipaliteit, ten gevolge van de Wet bij het Parlement ingediend, voor de betere bevestiging tegen sekere aansteekelijke siekten, en welke Wet door de Wetgeving gepasseerd is (doch om een of ander reden niet geproclameerd is geworden), alsook wegens voorstellingen aan hen gedaan, getreden in een overeenkomst met de geneeskeeren woonschtig in dit dorp, om patienten van de lagere klas, door deze walgelijke siekten aangetast en die niet voor geneeskundige hulp betalen kunnen, te besoeken en te behandelen.

En daar het blijkt dat deze voorzorgsmaatregel misverstaan is geworden, en aanleiding heeft gegeven tot het verspreiden van een gerucht, dat de siekte in een erger graad heerscht en aantal der siekte in een erger graad heerscht en aantal der siekten in vrijheden te herstellen, hem los te maken van de slaafsche banden en ketenen van den heidensche Paus. Maar genoeg, als Ds. A. Murray maanden lang moest denken, volgens zijn eigen bewijdenis, om uit te vinden, *hoe* de nakomeling vinden, dan behoef ik het niet te *zeggen* zijne vinding is *gezocht*.

Verder spreekt men van het nut dat uit dit feestvieren spruiten kan als het goed gedaan wordt. Hoe menschen met gezond verstand alzoo kunnen redeneren, begrijp ik niet. De heer Wellington was in feestgewaad gehuld, om de beginselvastheid der Hugenoten te vieren; maar alheen zal zeggen: Wellington was in feestgewaad om de *Herroeping* van 't Ediet te herdenken. Misschien zal men zeggen: de gelegenheid doet zich zoo weinig er toe voor. Maar zou over een paar jaren dan niet een nog betere gelegenheid zijn om de aankomst der Hugenoten te vieren? hier een leugen? Is zijn invloed wel zoo sterk? Is hij niet misschien de Koloniale woestijnwandelaar?"

Nu, ik ben een tuigenmaker en blijf *de Republikein* dankbaar voor de Advertentie. Men zegt ook dat ik tamelijk *goede* tuigen aflever, en daar een tuigenmaker een noodzakelijk verharte verblijd om tot nut van het algemeen te zijn, d.w.z. een *goede* tuigenmaker. Het is in alle opsigten zeker beter dan een gewezene afoemer van *slechte portretten*—begrepen?

Ik zou de *Republikein* overigens aanraden toch niet zoo veel notitie te nemen van een "armen tuigenmaker" en "eenzamen woestijnwandelaar". Ik meen dat hij zijne talenten beter aanwenden kon met zijn grooten Hoofdman te zuiveren van de blaam op hem geworpen door Dr. Jorissen in zake de loyalen. De aanbidding van *die* volksmasse, die in hem een tweede Garibaldi aanschouwt, kon anders tot zulk een hoogte stijgen, dat het mij een medgezel op mijne woestijnreis besorgt.

De voordeelen ten gunste van den deelname aan het Centrale Bestuur door de Kolouiale Bonds afdeeling wordt door *di Patriot* als volgt aangehaald:—

1ste. Geen hooger Bestuur heeft regt om eigenmagtige wetten en besluiten aan lagere Besturen op te dringen.

Gevolgtrekking door hem: En dit is de grond waarop ons di bestaan van di Centrale Bestuur als zoo *uiterst gevaarlijk* kan beschouwen.

2de. Di vyande sal juig oor wat hulle 's erkenning met 'n dood sal noem, nl. dat hulle gelyk had en wat hulle as: Di Bond voer kwaije bedoelings in sy skild.

3de. (Is een paragraaf uit een vorm van resolutie door hem aan Bondsmannen voorgelegd, die sij gevraagd worden te passeren—tegenover de Murraysburgsche Resolutie): Aangesien ons Provinciale Vergadering te Richmond gehou, di Constitusie van di Bond na di takke verwese het, met opdrag om hulle gevoele daaromtrent mee te deel aan di Centraal Bestuur wat dit oorsonkomstig daarmee sal kan wysig en dit dan sal vastel.

4de. (Ook een paragraaf uit gemelden vorm van Resolutie): Aangesien di besware teen deelname aan di Bestuur eers deur vyande van di Bond geopper is—ens.

Zijne stelling is dus: Het Centrale Bestuur is de ligchaam erkend door ons Prov. Bestuur.

Het Centrale Bestuur is geheel afhankelijk van de gevoelens der lagere Besturen, en kan sonder hun toestemming niets doen.

De beswaren tegen het Centrale Bestuur gaan uit van vijanden van den Bond.

Terugtrekking er van sal door hen beschouwd worden, als toegeving van onze zijde en erkenning van hetgeen door hen daaromtrent gezegd word.

De gevolgtrekking waartoe ik kom na aandachtig de stelling van *Di Patriot* gelesen te hebben, is deze:—

Di Patriot erkent in de eerste plaats dat het bestaan van het Centrale Bestuur bepaald gevaarlijk voor den Kolonialen Bond is (immers hij segt: Ons beskou dit ni *as soo uiters gevaarlijk* wesi).

Nu wanneer ik segt: Reizen met den trein wordt door mij niet als uiterst gevaarlijk beschouwd, dan erken ik ten volle dat er wel dagelijks gevaar te steekt (waarvoor anders dat woordje uiterst doch omdat tegenstanders van den Bond, hun tegenstand op die kwestie gronden, is het veel beter om den Bond in het gevoor te doen deelen, dan om de tegenstanders tot voortstanden grond onder de voeten weg te snijden. Nu, ik wil gaarne met hem medegaan wanneer hij soort dat de tegenstanders sullen seggen dat sij gelijk hadden toen sij den Bond als een ligchaam dat rebellie bedoelde, kenschetsten. Ik denk ook self dat er veles sijn, die *soort* laden van den Bond sullen worden; maar ik denk zeker dat het niet te veel gesegd is als ik segg, dat van de honderd die nu geen Bondsmannen sijn wij een ruime meerderheid tot medewerkers sullen krijgen en daarbij maken wij meteen de overige dertig geheel schadeloos, wat deze saak aangaat. Laten sij dan maar vrij uit seggen wat sij willen. Hun positie zal dan sijn gelijk die van een slang van welke het gif uitgehaald is. En al zou het al weken ook als eene toegeving van onze zijde beschouwd worden, dan meen ik dat soodanige toegeving ons te erkennen, en in kleine punten toe te geven, dan om bardnekkig vol te houden, en op groote punten schade te lijden. En de tijd dien wij beleven siecht samenwerking van alle Kolonisten, die in den waren sin des woords deselben sijn, op eene wijse waarop het misschien nog eerst vereischt geworden is.

Het 3de punt, nl. de paragraaf uit het door hem aan de hand gegeven voorstel, is mijn inziens in sich selven tegenstrijdig. *Di Patriot* erkend ligchaam voor te stellen, door den Bond erkend ligchaam voor te stellen, terwijl hij aanhaalt dat de Constitutie niet als wettig beschouwd kan worden tenzij vastgesteld door het Centrale Bestuur. Nu, dit ligchaam is nooit vergaderd geweest, bijgevolg is de Constitutie nog niet volkomen van kracht en is het Centrale Bestuur, dat een deel van de Constitutie uitmaakt, op sich selven nog geen erkend ligchaam.

Het 4de punt, nl., dat de beswaren tegen deelname aan het Centrale Bestuur een punt is dat het eerst door de vijanden van den Bond aangehaald is, duukt mij niet geheel gegrond; want voor soover ik mij herinneren kan was het de Elanderivier Bondstak in Transvaal, die zich het eerst voor afscheiding verklaarde, op grond dat de Bond in Transvaal sich beter ontwikkelen soude indien hij op sich self staande was. En wat door dien Bondstak verklaard werd wordt ten volle benamd door de Murraysburgsche Bondsmannen. Op grond:

Ten 1ste. Dat terugtrekking van het Centrale Bestuur werkelijk gevolg sal geven aan Art. 1 der Algemeene Constitutie en een ware vereeniging van alle nationaliteiten in de Kolonie tot gevolg sal hebben, waardoor onze eindbestemming "een Vereenigd Zuid Afrika" beter bevorderd sal worden dan thans het geval is.

Ten 2de. Dat het Centrale Bestuur de eigenlijke hinderpaal is voor de aanneming van een gesond Program van Beginselen.

Ten 3de wordt de Koloniale Bond daardoor ontslagen van alle verantwoordelijkheid, met aangaat de Bondsafdeelingen in de Republieken.

Ten 4de. Dat een verbindtenis tusschen een staatkundige associatie in de Kolonie, onder de plaag van Groot Brittanje, en dergelijke vereenigingen in Staten uit den vreemde ongerijmd is.

Ten 5de. Dat daardoor aan vijanden gronden gegeven worden om one te bekladden.

Ten 6de. Dat alle voordeel dat voor den Kolonialen Bond uit soodanige verbindtenis voortvloeijen kan, op andere en in ons gevoelen betere wijze verkregen kan worden.

Dese zijn de gronden waarop wij afscheiding begeeren. En nu, medebondgenooten in de Kolonie, het is nu geen tijd meer dat wij ons soo maar ligtelijk laat leiden. Ondenkt toch voor u selven. Laat de zaak dorgelijk besproken worden; passeert geen overhaaste resolusies, al wordt gij al door draadtrekkers daartoe aangezet. Bekijkt de zaak van beide zijden en laat uw besluit er een zijn waardoor de welvaart van uw dierbaar vaderland behartigd in uw besluit hinderen, want personlijke achtingen van den weg staan waar de welvaart van het vaderland op den voorgrond moet zijn.

G. S. HAUPTFLEISCH.

Patriot en *Republikein* worden verzocht dit over te nemen.

MANUFACTORIES.

Sutherland, 16th November, 1885.

To the Editor,

Sir,—I think every one who is acquainted with the Cape Colony will acknowledge the truth contained in the first paragraph of Mr. W. F. Maritz's letter, which appeared in your journal of the 31st ult., that we are passing through a grave commercial crisis consequent upon the low price of produce; but I cannot think that he has hit the right nail on the head when he asks "sou het nist juist nu de tijd wesen om in Zeid Afrika een fabriek tot stand te brengen om onze wol self hier te bewerken, nu er toch geen markt voor deselve in Europa is?" thereby saving the cost of freight etc. of the fwool to Europe and of the manufactured goods from Europe to here. I would ask Mr. Maritz to reply to the following questions:

1st. What would be the cost of establishing such manufactory or manufactories?

2nd. What Farmers, if so, how many of those say living in the Western Province would care or could afford at the present time to sink their money in such a "spec," even if the shares be paid in grease wool, which is simply money, @ 4d. per lb.?

3rd. Who is to provide the necessary funds for purchasing land, plant etc., for building the necessary factories etc. importing skilled workmen from England or elsewhere to work the looms etc.; the whole of the proposed subscribed capital having to be paid in wool, which has first to be scoured worked up into goods, and then sold @ 6 months credit, before any cash would be turned over?

4th. How could those people here "die op het oogenblik sonder werk sijn" be employed in such factories, without previous knowledge of such work?

5th. Give figures showing roughly how such an undertaking would pay its promoters?

6th. What would be about the loss per annum to the revenue by the falling off in the quantity of imported woollen goods, etc.?

If Mr. Maritz can satisfactorily answer these queries, all honour to him for having solved an important problem. I however doubt his, or any one else's ability to do so. This is not a manufacturing country. Let our farmers cultivate a better class of merino sheep, shear more carefully and cleanly, keep the different kinds of wool seperate, then would the bad name for quality which South African wool now has, be a thing of the past, and our wool command a like price with Australian and other wools in the English market. As Mr. Baden-Powell writes in a late article in the *Contemporary Review*: "A very great deal remains to be done in South Africa to improve the quality of the wool shipped. At very little expenditure of money, but at some expenditure of intelligence and energy prices may in most cases be doubled."

In the unrelenting tide of events there are waves of prosperity succeeded by waves of scarcity and depression; just now we are passing through the latter in these parts. During the "lat" years (alas now few and far between) the inhabitants becomewastful and extravagant and with a few exceptions do not put by for a rainy day; so when the "nip" comes they feel it doubly. Every trade and every country have passed through crises such as we are now passing through, and have survived and become prosperous; why should South Africa be an exception? We must not lose our heads and plunge into impracticable undertakings. No legislation nor "plans" can evert the drought from exercising its baneful influence over our pastoral and agricultural districts, but a deal of good can be done by the Government lending money to construct dams, etc.

Mr. Maritz's theory, which is not new, would be a good one if he replaced the word "*Australia*" for *South Africa*, but it is impracticable here. The future prosperity of the country lies in the hands of the WINE, GRAIN, TOBACCO and SHEEP FARMERS; let them grow and produce in such a manner that they can compete successfully with other nations in the European market, not forgetting their own wants. Make education compulsory; especially in the outlying districts.

"Maar dit is seker, iets moeten wij doen," but what we must do to avert "the dark days" that are now impending? is a question I leave wiser heads than Mr. Maritz's or mine to answer.

Thanking your for your courtesy in inserting this in your widely read paper, I am, etc.,

E. L. MARÉE.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den Heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt deselve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN HENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree- en Kortemarktstraten, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

J. N. DE VILLIERS,

MARKTPLEIN, KIMBERLEY,

Commissie,- Ontvangst- en Verzendingsagent.

PRODUCTEN van iedere Soort op Commissie verkocht en de opbrengst prompt geremitteerd.

Liberale Voorschotten op Bezendingen ter Verkoop.

Goederen ontvangen, Weggepakt en Verzonden naar alle deelen der Kolonie, van den Vrijstaat, de Transvaal en Bechuanaland.

Telegrafisch Adres: "VILLIERS, KIMBERLEY."

GEORGE FINDLAY & CO.,

Hebben per onlangs aangekomen Schepen ontvangen:

HEININGRAAD, Ovaal Stalen, Met punten, Galvanisch en "Strand," in alle Grootten.
HEININGSTAANDERS, REKPILAREN en HOEKSTUKKEN, SPIJKERS en Krammen.
B Y ZEISEN en Sikkels, Zeissteenen en Handvatsels, SOBEY'S & BURGON & BALL'S Schaapscharen.
BLADKOPER en Koperen Ketel—Onder en Bovenstukken, KOPEREN BOUTEN.
BLADKOPER (GEEL), Geelkoperen Hoepels, IJZEREN en KOPEREN EMMER-HANDVATSELS.
KOPEREN WIJN en SPIRITUS MATEN, Bier pompen en Bottelmachines.
GUEST'S PAARDEN en EZELSPIJKERS, Globe Paardenspijkers, Tuig- en Karbekleedsels.
ASSEN, WAGEN, Patente Mail, "Nut" en Schotsche Kar. TRAPPEN en VEREN.
GALVANISCH NETWERK, Vlieg Draad, Vliegvangers, TUINBOGEN en Banken.
McDOUGALLS SCHAPENDIP, ROTSZOUT, REUZELOLIE voor Machinerie.
POMPEN in Koper en IJzer, voor Wijn of Water, IJzeren Pijpen, do. van Zeildoek en Gomelastiek. Toebehooren van iedere soort.
CALCARIUM.—De Goedkoopste en beste Waterproef "Distemper" Kleur, geschikt voor buiten en binnen muren.

HARDEWAREN MAGAZIJN, GRAVESTRAAT, KAAPSTAD.

R. Hornsby & Zonen (Beperkt),

EERSTE PRIJS LIGT LOOPENDE

GERFBINDENDE "HARVESTER" door de geheele wereld erkend te zijn de volmaakste

MAAI- EN BINDMACHINE,

ORDERS NU INGEWACHT OM VOOR HET SAIZOEN IN TE VOEREN

DE "INDISPENSABLE" MAAIMACHINE, gemaakt voor deze Kolonie, ligt en duurzaam, met 4 of 5 Harken, snijdt 5 voet 2 duim wijd.

Extra gedeelten, nieuwe Messen, Vingers, enz., van iedere soort

EENIGE AGENTEN VOOR ZUID AFRIKA

JAMES ROBERTSON,

IJzer en Hardewaren Magazijn, Pleinstraat, Kaapstad.

ZUID AFRIKAANSCHE BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

van KAAPSTAD (Beperkt).

KANTOOR: ST. GEORGE-STRAAT, KAAPSTAD.

Ingeschreven Kapitaal - - -	**£42,500.**
Reserve Fonds - - - - -	**2,000**

DIRECTEUREN:

A. D. KRYNAUW, Voorzitter.
W. SEARLE, Vice-Voorzitter.
H. C. MYBURGH. | H. J. DE WET
J. B. BUISSINNE. | DR. ROUX.
G. W. STEYTLER

AUDITEUREN:

G. H. MOLLER en J. W. S. LANGERMAN

AGENTUREN in al de voornaamste Steden in de Kolonie **VOORSTELLEN** voor de Verzekering van Vast- en Losgoed tegen risiko van Verlies en Schade door Brand dagelijks overwogen en beantwoord

W. J ASHBURNHAM, Secretaris.

Zuid Afrikaansch Atelier.

18 PLEINSTRAAT.

DE HEER E. LUCKE

WENSCHT aan zijne Vrienden en het Publiek in het algemeen bekend te maken, dat hij bovengenoemd PHOTOGRAFISCH ATELIER geopend heeft, alwaar het Publiek zeker kan zijn het Kunstigste Werk te verkrijgen.

Het Atelier is pas onlangs gebouwd, en is zonder twijfel het grootste en best verlichte in de Kolonie.

Het werk zal in den laatsten Européschen stijl geleverd, en van de onmiddelijk methode zal gebruik gemaakt worden, indien verlangd, vooral in het geval van woelige kinderen.

Photographiën kunnen ook worden gemaakt en afgewerkt naar de Amerikaansche emailleer-methode.

G. W. L. MOSTERT, Photograaf.

Den Klanten van bovengemelden wordt bekend gemaakt dat zij Kopiën van hunne Negatieven kunnen bekomen aan het Pleinstraatsch Atelier, daar de heer LUCKE de gelaagde Kooper is van de bovengemelde welbekende Besigheid.

Kopiën van de Negatieven van LAWRENCE en SELKING en F. CHAPMAN kunnen ook verkregen worden.

BEKENDMAKING.

Algemeene Marktagent.

DE Ondergeteekende maakt aan Wijnboeren en anderen bekend, dat hij van den 1sten Nov., na de Opening van den Spoorweg, alle soorten Producten, Vruchten, enz. ontvangen zal. Na ontvangst er van zullen dezelve dadelijk worden verkocht en na aftrek eener *kleine Commissie*, zal het Geld per Post worden verzonden.

Daar de Ondergeteekende heel goed bekend is alhier, vooral met den Handel, biedt dit een goede kans aan voor de Westelijke Boeren, die met stiptheid en eerlijkheid zullen worden behandeld.

Zendt EERSTE KLAS VRUCHTEN en verzorgt ze heel goed, en overtuigt uzelven van de *Kimberley Marktprijzen*.

Ledige Manden zullen dadelijk terug worden gezonden. De Agent zal zijn Klanten in alle opzigten satisfactie geven. Geen Boerenbedrieger, maar een Vriend van Boeren.

W. MORKEL,
Marktagent,
Kimberley.

Telegraaf Adres:
Morkel, Kimberley.

Kaapsch Gouvernements Spoorwegen.

TREIN-VERANDERINGEN

IN WERKING TE KOMEN OP EN VAN

MAANDAG, 30 NOVEMBER 1885.

HEENTREINEN (Hoofdlijn).

De tegenwoordige 7·50 v.m. Trein—KAAPSTAD naar TOUWSRIVIER—zal vertrekken te 7·45 v.m. EN SLECHTS NAAR WORCESTER LOOPEN.

De tegenwoordige 4·10 n.m. Trein—KAAPSTAD naar WELLINGTON—blijft onveranderd.

De tegenwoordige 6·45 n.m. Trein (behalve op Zondagen)—KAAPSTAD naar WORCESTER—zal van KAAPSTAD vertrekken te 6·30 n.m. dagelijks (behalve op Zaturdag) en Passagiers (alle Klassen) vervoeren tot en van alle Stations naar KIMBERLEY en PORT ELIZABETH.

De tegenwoordige 8·0 n.m. Trein (Snelle Mail) op Maan-, Woens- en Vrijdagen naar ORANJERIVIER en PORT ELIZABETH, zal van KAAPSTAD vertrekken te 11 ure v.m. op deselfde dagen, te KIMBERLEY aankomende te 10·30 n.m. op Dings-, Donder- en Zaturdagen en te PORT ELIZABETH te 6·10 v.m. op Woens-, Vrij- en Zondagen.

MALMESBURY Treinen een weinig veranderd.

TERUGTREINEN (Hoofdlijn).

Een Trein zal dagelijks van PORT ELIZABETH vertrekken te 7·0 n.m., Passagiers (alle Klassen) vervoerende tot en van alle Stations door naar KIMBERLEY en KAAPSTAD.

De tegenwoordige Snelle Passagierstrein, vertrekkende van PORT ELIZABETH te 6·45 n.m. op Maan-, Woens- en Vrijdagen zal op denselfden tijd vertrekken maar is een weinig veranderd tusschen PORT ELIZABETH en KAAPSTAD, aankomende aan laatstgemeld Station een uur later, zich vereenigende aan DE AAR op Dings-, Donder- en Zaturdagen met den Snellen Passagierstrein ex KAAPSTAD, die Passagiers zal doorvoeren naar KIMBERLEY, aldaar arriverende te 10·30 n.m. op deselfde dagen.

De tegenwoordige 1·0 n.m. Trein op Zaturdagen—PORT ELIZABETH naar SANDFLATS—zal vertrekken te 4·15 n.m., aankomende te SANDFLATS te 8·35 n.m.

De tegenwoordige 5·10 v.m. Trein—TOUWSRIVIER naar KAAPSTAD—zal van TOUWSRIVIER vertrekken te 8·40 v.m., dagelijks, behalve op Maandag, van WORCESTER te 8·55 v.m., van WELLINGTON te 1·30 n.m., arriverende te KAAPSTAD te 4·25 n.m., in plaats van 5·35 n.m. Deze Trein zal dagelijks loopen, ook des Zondags, tusschen WORCESTER en KAAPSTAD.

De tegenwoordige 1·5 v.m. Trein—WORCESTER naar KAAPSTAD—zal vertrekken te 12·35 v.m., aankomende te KAAPSTAD te 7·35 v.m., dagelijks, behalve des Zondags en Maandags.

De tegenwoordige 5·50 v.m. Trein—WELLINGTON naar KAAPSTAD—zal vertrekken te 6·0 v.m., aankomende te KAAPSTAD te 9·25 v.m.

Een Snelle Passagierstrein zal van KIMBERLEY vertrekken te 3·0 v.m., op Dings-, Donder- en Zaturdagen, aankomende te DE AAR op deselfde dagen te 12·10 n.m., zich aldaar vereenigde met de Snelle Passagierstreinen vertrekkende van PORT ELIZABETH en KAAPSTAD, op Maan-, Woens- en Vrijdagen.

Een Trein zal van KIMBERLEY vertrekken te 8·15 n.m., dagelijks, behalve des Zaturdags, Passagiers (alle Klassen) vervoerende naar en van alle Stations door naar PORT ELIZABETH en KAAPSTAD.

Het Publiek wordt verzocht om verdere bijsonderheden de PUBLIEKE TIJDTAFEL te raadplegen, die op aansoek aan alle Stations te zien is.

A. W. HOWELL,
Direkteur van Dienst.

Kantoor van den Direkteur van Dienst,
Kaapstad, 16 November 1885.

GOUVERNEMENTS BERIGT,

NO. 1007, 1885.

Kantoor van den Thesaurier van de Kolonie, Kaapstad,
Kaap de Goede Hoop, 29 October 1885.

Tenders voor Gouvernements Schuldbrieven, onder de Voorschriften van "de Kaap de Goede Hoop Algeneene Leeningswetten, 1881 en 1883."

HET Gouvernement van de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop zal Tenders inwachten niet later dan 12 uur 's middags of Dingsdag den 15den dag van December 1885, voor Gouvernements Effekten, te worden uitgereikt krachtens de Voorschriften van Wet No. 38 van 1885, getiteld "De Publieke Werken Leeningswet, 1885," voor het bedrag en de doeleinden omschreven in de volgende Schedule:—

SCHEDULE.

		£	s.	d.
1. Voor de doeleinden van de "Besproeijingswet, 1877," en de "Municipaliteiten Besproeijingswerken Leeningen Wet, 1879"		25,000	0	0
2. Voor de doeleinden van de "Plaatselijke Werken Leeningen Wet, 1882, ...		50,000	0	0
3. Voor Werken en Gebouwen:				
Havenwerken—Tafelbaai ...	£50,000 0 0			
" P. Elizabeth	21,000 0 0			
" Oost London	15,000 0 0			
	£86,000 0 0			
Publieke Kantoren te Port Elizabeth... ...	16,000 0 0			
		102,000	0	0
4. Voor Wegen—Meiring's Poort	5,000 0 0			
Caledon Kloof	300 0 0			
Oude Katberg Weg	350 0 0			
Van Rhyn's Pas, Calvinia ...	400 0 0			
Clanwilliam, Troe Troe, en Thorn Baai	500 0 0			
Garries en Stinkfontein, Namaqualand	500 0 0			
Peddie naar Groote Kei Rivier Mond	2,650 0 0			
		9,700	0	0
5. Voor Bruggen—Breede Rivier Brug (Robertson)	£2,500 0 0			
Berg Rivier Brug (Vleesch Bank)	2,500 0 0			
Oranje Rivier Bruggen... ...	3,300 0 0			
Gilfillan Brug	200 0 0			
		8,500	0	0
Totaal		£195,200	0	0

Interest te dragen tegen den koers van Vijf Ponden (£5) per cent per jaar, betaalbaar halfjaarlijks, op den 15den April en 15den October in elk jaar, aan de Thesaurie te Kaapstad. Interest betaalbaar op de Algemeene Inkomsten der Kolonie zal oploopen op de bedragen der aangenomen Tenders van af den datum of de datums waarop zij inbetaald worden in de Thesaurie of ten Kantore van een Civielen Commissaris.

Geen Tenders minder dan a pari te zijn.

Personen die Tenderen moeten in hunne Tenders specificeren:

1.—Het bedrag van effekten waarvoor getenderd wordt en de aangeboden premie, in schrift zoowel als in cijfers.

2.—Den datum waarop zij bereid zijn het bedrag van hun Tenders in te betalen, of de datums waarop zij bereid zijn hetselve in te betalen, in paaijementen.

3.—De plek waar zij bereid zijn inbetalingen te doen, hetsij aan de Thesaurie in de Kaapstad, of ten Kantore van den Civielen Commissaris elders in de Kolonie.

De Tenders te worden gerigt aan den Controleur en Auditeur-Generaal en gemerkt op den omslag "*Tender voor Gouvernements Effekten,*" en moeten behelzen de volle Voornamen en Van, alsook het adres van de tenderende personen, en moeten geteekend worden door den Tenderenden persoon of de Tenderende personen of hun behoorlijk gemagtigden Agent of Agenten.

Het Gouvernement behoudt zich het regt voor om een Tender geheel of gedeeltelijk te accepteren of van de hand te wijzen.

J. GORDON SPRIGG,
Thesaurier der Kolonie.

WOL! WOL!

DE Ondergeteekenden zijn bereid liberale voorschotten te maken op bezendingen Wol, aan hunne zorg toevertrouwd.

VAN DER BIJL & CO.,

28, ST. GEORGESTRAAT.

Kaapsch Gouvernements Spoorwegen.

Door-Salon-Rijtuigen

TUSSCHEN

KAAPSTAD EN KIMBERLEY

EN VICE VERSA.

DOOR-SALON-RIJTUIGEN (1ste en 2de Klas) met Waschplekken, enz., zullen doorloopen van Kaapstad naar Kimberley, per den Mailtrein vertrekkende van Kaapstad ten 8 ure n.m. op **VRIJDAG, 27sten NOVEMBER 1885**, en op iederen volgenden **MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG**, per den Mailtrein vertrekkende van Kaapstad te 11 ure v.m.

N.B. Geen extra kosten voor Slaapaccomodatie.

A. W. HOWELL,
Direkteur van Dienst.

Hoofdkantoren, Kaapstad,
13 November 1885.

DE LAATSTE AMERIKAANSCHE UITVINDING.

DE OVERWINNING DER ELECTRICITEIT.

SEDERT de Electriciteit als licht wordt gebruikt, hebben alle pogingen van uitvinders daartoe gestrekt om een lamp samen te stellen voor algemeen huiselijk gebruik. De reden waarom dit vraagstuk tot nog toe niet is opgelost, is dat geen der uitvinders het denkbeeld van verlichting met gas ten laste hebben varen, en dus alles het eenheid zijn bijzee aankleven om Electriciteit aan te brengen op zoo centraal punt of met groote machinerie, in plaats van eerst het beginsel te stellen, dat een lamp die ooit over het algemeen nuttig en populair zal worden, een draagbare moet zijn, gelijk een olielamp, en de toepassing van electriciteit in zich self moest hebben, dat is aan den voet der lamp.

De Norman Maatschappij voor Electrische Verlichting is er ten laatste in geslaagd dit ideaal van Verlichting door Electriciteit te verwezenlijken, en het is buiten twijfel dat deze allerbelangrijkste uitvinding een omwenteling zal brengen in alle takken van verlichting.

Onze Electrische Lamp *behoeft noch Machinerie, Geleiders* of groote uitgaven, en is noch ingewikkeld, noch moeijelijk om te bewerken; al wat noodig is, is te iederen vier of vijf dagen weder met een zuur op te vullen. *De kosten van verlichting zullen veel goedkoop zijn als die van Gas* (1 cents per uur, gelijk aan 3·3 van 1d.) en heeft boven laatstgenoemde het ontzettend groote voordeel van noch hitte, rook of koolstofzuur te geven, waardoor de lucht niet onzuiver wordt gemaakt en op denzelfden graad van temperatuur blijft. Verder is zij volstrekt zonder stank en behoeft niet met een vuurhoutje of iets anders opgestoken te worden, maar eenvoudig door de kraan om te draaijen, waardoor *wordt voorkomen alle gevaar voor brand*, barning, of verstikking, zoo als het geval is bij gas, wanneer de kraan opengelaten wordt, en het moet erkend worden dat dit vooral alleen reede onschatbaar is. Zij is verder te verkiezen boven alle bekende soort verlichting, om de volgende redenen:

(1.) Haar behandeling is zoo eenvoudig dat alle kinderen haar in orde kunnen houden.

(2.) Dat de lamp kan rondgedragen worden, en even als een olielamp van de eene plaats naar de andere kan worden gebragt.

(3.) Dat zij noch het onaangename insecten van een pit, noch het schoonmaken van cylinder vereischt, zoo als het geval is met olielampen.

(4.) Dat het voortgebragte licht een recht en alleronbewegelijkst licht is; dat het nimmer flikkert en de vlam, alschoon aan kracht gelijk van verlichting met gas, op de hoogte die men maar wil kan worden gebragt.

(5.) *Dat alle gevaar voor brand volstrekt is uitgesloten*, daar het licht dadelijk uitgaat, zoo het glas, rondom den brander, door een of ander toeval moest breken.

(6.) Dat zelfs de sterkste wind het bij het kunnen niet zal schaden, zijnde het alzins onontbeerlijk voor Illuminatien, het verlichten van Tuinen, Gangen, enz.

Deze Lamp is voor het tegenwoordige in drie verschillende grootten vervaardigd:—

A. Kleine. De hoogte van een gewone Lamp, 14 duim; zuiver ongeveer 5 pond; voor het verlichten van Kamers, Keldren, Pakhuizen, Kruidmagazijnen (*of dergelijke plaatsen, waar ontplofbare stoffen worden bewaard*), Rijtuigen, Illuminatien, Tuinen, Mijnen, of alle industrieele doeleinden. Prijs £1. per Lamp, vrachtvrij naar alle deelen der wereld verzonden.

B. Middelmatige. Diensde voor alle huiselijk gebruik, voor het verlichten van Kamers, Huizen, enz. Deze Lamp is op sierlijke wijze afgewerkt, en heeft een witten gestopen Glas Globe, die algemeen kan worden.

Prijs per Lamp (met inbegrip van Brosses Voetstuk en Globe, rijk en sierlijk vervaardigd), £2.

Vrachtvrij naar alle deelen der wereld.

C. Groote. Voor Spreekkamers, Zalen, Saloon, Publieke Gebouwen, enz. Deze Lamp geeft een allerschitterendst en stil licht, heeft een groote witte Globe, die algemeen kan worden, is allersmaakvolst afgewerkt en het werk is tegelijk eerste klasse en elegant. Prijs £4 10s.

Het rontstuk der Lamp is of van Brons, Verlakt, Felsene of Oxyde Zilver.

Alle speciale grootten of patronen worden volgens order gemaakt. Prijsberekeningen worden verschaft.

Alle Lampen kunnen dadelijk worden gebruikt, en zullen, behoorlijk in een sterke Houten Kist ingepakt, worden verzonden, met gedrukte aanwijzingen voor het gebruik, een hoeveelheid Chemicaliën, voldoende, voor verscheidene maanden en een extra brander voor grootte A, en twee voor grootten B en C. De noodige Chemicaliën zijn in alle Apothekers-winkels te koop, zelfs in het kleinste Dorp.

Iedere Lamp is vergezeld van een geschreven waarborg voor een jaar en zal worden omgeruild of het geld teruggegeven, zoo zij niet geheel en al voldoening geeft.

Op alle orders voor met Lampen en daarboven wordt een disconto van 5 percent toegestaan. Groote orders uit den vreemde worden volvoerd, tenzij vergezeld van voorafbetaling voor het bedrag, of eerste klasse aanbetaling van een Huis te New York of Philadelphia.

De beste wijze om geld te zenden is per wisselbrief op New York, die bij alle Bankiers en overal verkrijgbaar is, of het indusitee van het bedrag in Banknoten, gouden munt of postegeld, van welk land der wereld ook.

Aan alle orders, die kleinste zoowel als de belangrijkste, zal dezelfde aandacht gezigt worden en zij zullen zonder oponthoud worden volvoerd.

☞ Onze Electrische Lampen zijn door de wet beschermd en alle namaaksels en inbreuk op onze regten zullen worden vervolgd.

☞ Agenten, Verkoopers op Commissie en consigneeën voor onze Lampen worden overal gevraagd. Onze bijzondere kennis of kapitaal wordt vereischt.

Door personen die bij de hand zijn kan een fortuin worden gemaakt.

ADRES:

De Norman Maatschappij voor Electrische Verlichting,
PHILADELPHIA, Vereen. Staten van Amerika.

PERZISCHE GOLF DADELS.

BRANDRUM'S BLOEM VAN ZWAVEL,

IN VATEN VAN 100 LB. en 180 LB.

CIGAREN! KLAPPERTJES!

Gouvernements grootte, Cheroot en Havana Vorm Cigaren, Ordinaire No. 2 Cheroot en Havana Vorm Cigaren; en hebben in voorraad, Kentucky Hoy, Engelsche Mout, Kurken, Ale en Stout, Brandewijn, Jenever, Whisky, Champagne, Claret, Port, Sherry, Witte en Bruine Rijst, Graanzakken 2½ en 3½ lb., Wolpakken 4 voet 6 duim en 6 voet, Goujeaukies, Borrie, Bruine Gember, Salpeter, Tamarinden, Thee, Congou (twee kwaliteiten), Souchong (vier kwaliteiten), Gember en Chow Chow Kondjie, Kemenge Olie in vier gallon en een gallon Blikken, Reuselolie, Terpentijn, Kantor- en Klapperolie, en een grooten voorraad Sailor, Mauritius, Amerikaansche, Engelsche gebonken, in groote en kleine vaten, en kubiek, in kisten, Gouverneur en andere soorten Boonen, en alle soorten elleswaren.

ALLES TE KOOP TEGEN LAAGSTE MARKTPRIJZEN.

KOOPERS VAN ALLE SOORTEN KAAPSCHE PRODUCTEN.

J. G. STEIJTLER & CO.,

28. ST. GEORGESTRAAT.

DE WAAL & DE KOCK,

BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

HEBBEN NU ONTVANGEN:

LEDIKANTEN EN KATELS

Alle Soorten, een Prachtig Assortiment.

Sikkels, Zeissnoeren, Zeisteenen, Vleeschhuschines, Worststoppers, Koffijmolens.

HOLLANDSCHE HOUTEN KOORNSCHOPPEN,

Verf, Olie, Terpentijn, Vernis, Teer, Grease, Verfkwasten, Witkwasten.

REININGDRAAD en STANDERS.

Timmermans-, Smids-, Wagenmakers Gereedschap, en een Groote Assortiment

ALGEMEENE IJZERWAREN.

DE WAAL & DE KOCK,

BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

SHERIFF'S SALES.

DISTRICT OF SWELLENDAM.

In the Suit between LOUIS JOUBERT, Plaintiff, and WILLIAM FULLARD, Defendant.

IN execution of the Judgment of the Circuit Court in the above Suit, a sale will be held at Duyvenhoks River's Vley in said District, on Tuesday, the 29th day of December, 1885, at 10 A.m., of the following, viz.:—Standing Crops, consisting of 14 Bags Wheat, 2 Bags Barley, 3 Bags Oats.

JOHN J. GRAHAM,
High Sheriff.

High Sheriff's Office,
21st November 1885.

DISTRICT SWELLENDAM.

In Zake tusschen LOUIS JOUBERT, Eischer, en WILLIAM FULLARD, Defendant.

IN Executie van Gevelde van het Hoogstaande Hof in de bovengemelde Zaak, zal Verkoopen worden gehouden te Duyvenhoks Rietvley, in het gezegde District, op Dingsdag, den 29sten December 1885, van het volgende, namelijk:—De Staande Oogsten, bestaande uit 14 Zakken Koren, 2 Zakken Gerst, 3 Zakken Haver.

JOHN J. GRAHAM,
Opperbailjeu.

Kantoor van den Opperbailjeu,
21 Nov. 1885.

VAN NOORDEN & VILLIERS,

AFSLAGERS, COLLECTEURS,

Generale en Wets-agenten.

VENDU-KAMERS.

Hoek van Burg- en Kasteelstraat, Kaapstad.

Gouvernementsberigt.—

No. 1037, 1885.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanderijen en Publieke Werken, Kaap de Goede Hoop,

12 *November* 1885.

DAAR het ter kennisse van den Commissaris gebragt is dat Boomen en Boschjes groeijende op Kroonland, in de Afdeeling Simonsstad, meer bijzonder, op de Hellingen van den Kalkbaaiberg en den Muizenberg, zonder licentie worden omgekapt en weggevoerd; geschiedt mits deze Kennisgeving, dat er instructies zijn uitgevaardigd voor de vervolging van al degenen die bevonden mogen worden zulks te doen van en na desen datum.

H. H. MCNAUGHTON,
Assistent-Commissaris.

MAITLANDWEG KERKHOF.

DE Trustees van het Kerkhof aan den Maitlandweg geven bij deze kennis dat, daar het Gouvernement voor vast besloten heeft de Kerkhoven in de Stad op den eersten dag van December aanst. te sluiten, de begrafenissen moeten geschieden in bovengenoemd Kerkhof, op en na dien datum.

Het plan van het Kerkhof ligt iederen dag voor bovengenoemden datum op het Stadhuis gedurende Kantooruren ter lezinge.

Aanvragen voor Stukken Grond, Graven, enz., moeten worden gerigt aan den Superintendent, ten zijnen Kantore, nabij Zuidrivier Spoorwegstation.

Trustees zullen applicanten niet noodzakelijk toegemoet komen bij aanvragen voor Stukken Grond, enz., wanneer zij het noodzakelijk zullen achten den Grond eerst in ongemeubeerd te nemen.

Aanspraken, Monumentale Metselaars, enz. moeten zich zoo spoedig mogelijk in communicatie stellen met den Superintendent aangaande te treffen schikkingen.

De Regulatien voor het Bestier van het Kerkhof, tegelijk met de schaal van kosten, zullen spoedig ter publicatie gereed zijn.

De schikkingen voor het laten loopen van Treinen, enz. zullen door het Spoorweg Departement worden gadegeslagen.

Alle verdere inlichtingen zijn op aansoek verkrijgbaar bij den Ondergeteekende of bij den Superintendent.

Op last,
E. J. MOORE,
Secretaris der Trustees.

Kantoor der Trustees, 17 Kasteelstraat,
Kaapstad, 17 Nov. 1885.

AANDEELEN!

In den Boedel van wijlen den heer **TIELEMAN ROOS, Sr.**, en nage latene Echtgenoote.

TENDERS, gemerkt als zoodanig zullen door den Ondergeteekende worden ontvangen, tot

Maandag, 30 Nov. a.s.,

Voor het geheel of eenig Gedeelte van de volgende Aandeelen tot opgemelden Boedel behoorende:—

40 Westelijke Provincie Bank Aandeelen.
100 Paarl Wijn en Brandewijn Handelsmaatschappij do.
20 Paarl Brandassurantie en Trustmaatschappij do.
4 Paarl Spiritus Maatschappij do.

Paarl, 19 Nov. 1885.

T. ROOS, T. EN., Voor Zelf en mede-Executeur.

KENNISGEVING.

HIERMEDE wordt kennis gegeven dat de heer JACOBUS LOUW niet langer in onze dienst is en geen magtiging heeft om voor ons te ageren of onzen naam, op eenigerlei wijze te gebruiken.

WESSELS & Co.

Klapmuts, 20 Nov. 1885.

VENNOOTSCHAP.

Met referte tot bovenstaande advertentie zal het Vennootschap tot hiertoe bestaande onder den Stijl van WESSELS & Co., van nu af worden voortgezet onder den Stijl of de Firma of de Firma van

WESSELS & FICK.

Klapmuts, 20 Nov. 1885.

De nieuwe Firma vertrouwt dat zij dezelfde ondersteuning zal erlangen die de oude Firma heeft genoten.

Gedrukt en Uitgegeven door JAN ROOSEN, handelende onder den stijl of de firma van HOUTHUYS & ROOSEN, Groenpoortje Kaapstad.